

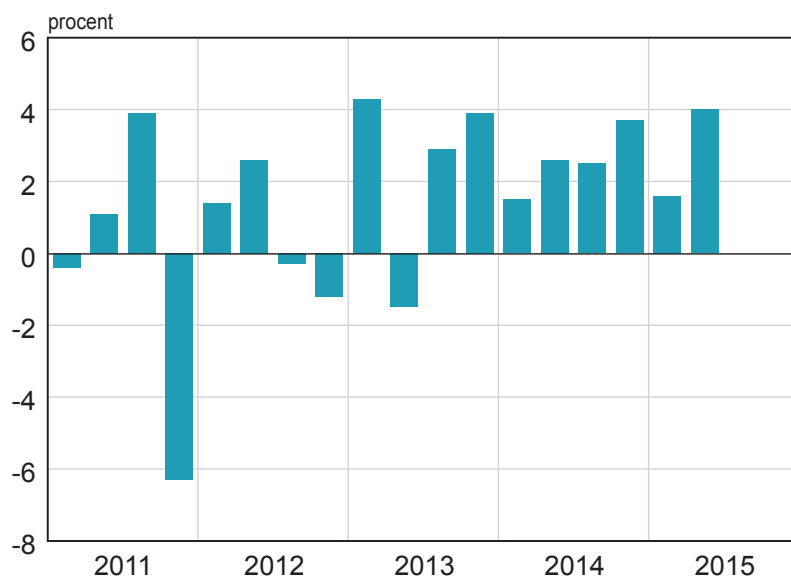
SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Starkare tillväxt andra kvartalet

Bruttonationalprodukten, BNP, kvartal

Förändring från föregående kvartal, säsongrensat uppräknat till årstakt

■ God försäljning i detaljhandeln

Sid 9

■ Grekland – ett land i skuld

Sid 23

I fokus:
**Detaljhandeln
i ett bransch-
perspektiv**
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Näringsliv.....	15
Industri.....	5	Priser.....	15
Utrikeshandel.....	7	Arbetsmarknad.....	17
Handel, konsumtion och tjänster.....	9	Finansmarknad.....	19
"I fokus".....	12	Internationell utblick.....	21
Bygghandelsmarknad.....	14	Svenska ekonomiska indikatorer.....	24

KONJUNKTURLÄGET

Ingen semester i världsekonomin

Sommarmånaderna har varit ovanligt händelserika detta år. Det är framförallt två länder som har varit i fokus; Grekland och Kina. Greklands krisen eskalerade i juli men trots att det blev ett nej i folkomröstningen om att godta långivarnas bud så har ett nytt stödpaket förhandlats fram med krav på hårda åtstramningar. Grekland kan därmed fortsätta betala av sina skulder och undviker omedelbar statsbankrott.

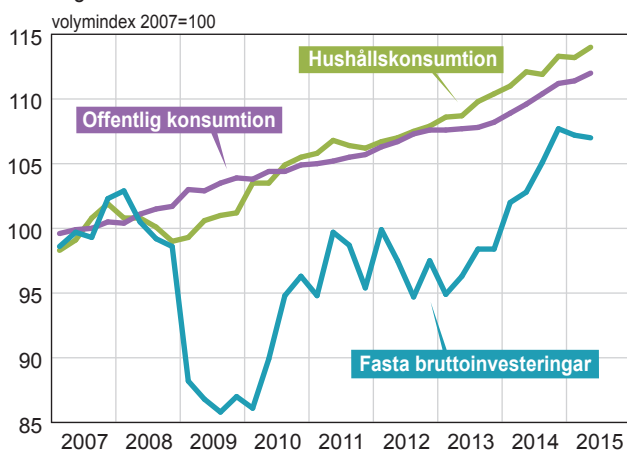
Effekterna av krisen i Grekland får ändå betraktas som marginella för världsekonomin i förhållande till den oro som spridit sig på finansmarknaden efter den senaste utvecklingen i Kina. Börskurserna i landet rasade och oron spred sig sedan vidare över världen där i stort sett samtliga börser fick se rejäla nedgångar i augusti. Även Stockholmsbörsen drogs med i fallet och var ett tag nere på minus jämfört med årsskiftet för att sedan återhämtas något.

Starkare tillväxt andra kvartalet

På hemmaplan har det kommit en del statistik under sommaren som visat att Sveriges ekonomi fortsätter att utvecklas åt rätt håll. De preliminära nationalräkenskaperna för andra kvartalet visade en BNP-tillväxt som var en bit över förväntningarna. Sveriges BNP växte andra kvartalet med 1,0 procent i säsongrensad kvartalstakt vilket var ett uppsving i jämförelse med första kvartalet då ekonomin växte med 0,4 procent.

Fasta bruttoinvesteringar, hushållskonsumtion och offentlig konsumtion

Säsongrensade kvartalsvärden

Den främsta bakomliggande orsaken var utrikeshandeln där exporten ökade samtidigt som importen minskade något. Den ökade exporten berodde främst på att tjänsteexporten gick starkt. De fasta bruttoinvesteringarna hade en kraftig uppgång under fjolåret men har dämpats något i år. Det är dock främst investeringar i immateriella tillgångar som har sjunkit, bygginvesteringarna fortsätter däremot att öka. Hushållen fortsatte samtidigt att öka konsumtionen andra kvartalet och det var i synnerhet konsumtion av varaktiga varor, som exempelvis bilar, som bidrog till detta.

Jämfört med andra kvartalet i fjol var BNP-tillväxten 3,0 procent vilket, om siffrorna står sig vid den fullständiga beräkningen av BNP som publiceras 11 september, är den högsta tillväxten i årstakt sedan tredje kvartalet 2011. Tillväxten var stark inom både varu- och tjänsteproduktionen där tillverkningsindustrin fick ett lyft i spåren av ökad exportefterfrågan. De fasta bruttoinvesteringarna fortsätter att uppvisa höga tillväxttak i årstakt även om ökningstakten mattades något jämfört med de närmast föregående kvartalen. Den offentliga konsumtionen växte däremot snabbare än tidigare och det var främst ökningsar av den kommunala konsumtionen som bidrog.

Försörjningsbalansen

Procentuella volymförändringar från föregående år

	2014				2015	
	År	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4	kv 1
BNP ¹⁾	2,3	1,7	2,7	2,6	2,6	2,5
Hushållens kons	2,4	2,4	3,0	1,8	2,4	2,3
Offentlig konsumtion	1,9	0,8	1,2	2,5	2,9	2,1
Fast bruttoinvestering	7,4	7,8	5,8	6,7	9,2	5,7
Lagerinvesteringar ²⁾	0,2	-0,3	0,4	0,7	-0,2	0,1
Export	3,3	2,9	2,0	2,7	5,5	3,8
Import	6,6	5,5	5,3	6,5	9,0	5,2

1) Dagkorrigerade kvartalsvärden

2) Förändring i procent av BNP för jämförelseperioden (inkl. korpost)

Hushållen på bättre humör

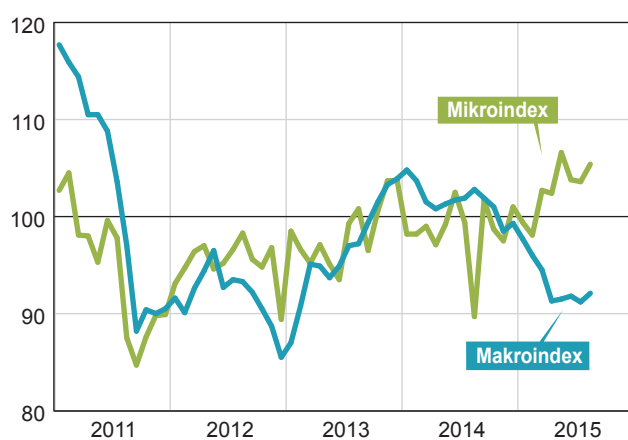
Den senaste detaljhandelsstatistiken visade att konsumtionen av sällanköpsvaror var hög i både juni och juli. Förmodligen bidrog det kalla och regniga sommarvädet till att höja hushållens köplust, men icke desto mindre så har hushållen valt att spendera pengar på möbler, elektronik och byggprodukter. Det verkar ha skett på bekostnad av dagligvaruhandeln som gick svagt i juli och som knappt ökat sin försäljning alls under året.

Konjunkturbarometern för augusti visade även att hushållens syn på ekonomin förbättrades något och bidrog till att lyfta barometerindikatorn. Uppgången innebar att

hushållens konfidensindikator klättrade över sitt historiska genomsnitt för blott andra gången de senaste 11 månaderna. Skillnaden mellan hushållens bedömning av sin egen ekonomi respektive bedömningen av den svenska ekonomin är dock fortsatt stort. Synen på den egna ekonomin, vilket sammanfattas i mikroindex, ligger klart över snittet. Makroindex, som visar hushållens syn på den svenska ekonomin, ligger däremot klart under snittet trots en liten uppgång i augusti. Företagen i det svenska näringslivet var lite mer positiva om nuläget samt den närmaste framtiden jämfört med föregående undersökning, allra starkast bedömning görs inom detaljhandeln. Samtliga av näringslivets sektorer ligger över sitt historiska genomsnitt.

Hushållens konfidensindikator

Säsongrensade värden, historiskt genomsnitt=100

Källa: Konjunkturinstitutet

Fortsatt expansiv penningpolitik

Riksbanken sänkte på nytt räntan i början av juli. Det var den tredje räntesänkningen i år och innebär att reporäntan ligger på -0,35 procent. Beskedet kom något oväntat denna gång då många bedömare räknat med att Riksbanken skulle avvakta med vidare stimulanser. Sänkningen kan ses som ett tecken på att Riksbanken tänker göra vad som krävs för att få upp inflationsförväntningarna mot målet.

Nästa reporäntebeslut tillkännages redan den 3 september och det spekuleras vilt i om det kommer innebära nya räntesänkningar och om andra stimulansåtgärder kommer att aviseras. Behovet av fortsatta räntesänkningar minskade något efter den senaste inflationsciffran som var något högre än både Riksbankens och andra makroanalytikers prognoser. Den underliggande inflationen enligt måttet KPIF steg från 0,6 procent till 0,9 procent i juli medan KPI-inflationen var -0,1 procent. Statistiken visar samtidigt att oavsett vilket mått man fokuserar på är inflationen fortfarande klart lägre än Riksbankens mål. Enligt Riksbankens senaste prognos kommer inflations-takten stiga under nästa år och såväl KPI som KPIF väntas öka med runt 2 procent i årstakt.

Kraftiga börsfall i Kina

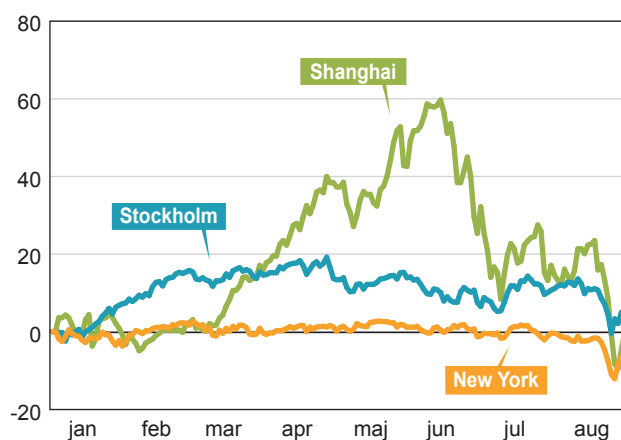
Den senaste tiden har varit skakig på världens finansmarknader. De främsta orosmolnen har kommit från Kina där

börsen i Shanghai drabbats av kraftiga kursfall. Efter en stark utveckling där Shanghaibörsen på ett år stigit med cirka 150 procent backade index drygt 30 procent från mitten av juni till början av juli. Det fick regeringen att agera och många bolag handelsstoppades för att hindra fallet. Staten började även stödköpa aktier och ett förbud mot blankning infördes vilket ledde till en viss stabilisering på aktiemarknaden och en återhämtning på börsen. Sedan den kinesiska centralbanken devalverat valutan tre gånger i mitten av augusti återupptogs dock börsfallet. Marknaden tolkade denna signal som att läget i den kinesiska ekonomin var sämre än man tidigare trott och kurserna rasade till en nivå lägre än vid årsskiftet. I förra veckan beslutade dessutom centralbanken att sänka räntan ytterligare samt lätta på kapitalkraven för bankerna för att på något sätt få stopp på nedgången. Initialt såg det ut att ha gett effekt då Shanghaibörsen återhämtades något de första dagarna efter räntesänkningen. Sedan kom på nytt dystra siffror i form av sjunkande inköpschefsindex som drog med sig börsen i nya fall den 1 september.

Nedgångarna i Shanghai har smittat av sig i första hand till börserna i Shenzhen och Hongkong men även i övriga Asien och resten av världen. I New York har Dow Jones index backat med närmare 7 procent i augusti. Stockholmbörsen sjönk under månaden med sammanlagt 6 procent efter att kurserna återhämtat sig lite de senaste dagarna. Det som utmärker utvecklingen runt jordklotet är att det är väldigt spännigt och väldigt hög aktivitet vid handlarborden. Minsta tecken kan ge upphov till stora börsrörelser och kurserna svänger mycket från dag till dag då kortsiktiga placeringar och vinsthentagningar spår på turbulensen. Den underliggande utvecklingen har inte förändrats markant men osäkerheten kring Kina och när den första räntehöjningen från Fed kommer gör läget volatil. Efter den senaste tidens börsras har dock bedömare skrivit ner sannolikheten för att Fed höjer räntan redan i september något.

Börskurser

Procentuell förändring under 2015

Källa: Macrobond

Grekland kvar i euron

Det grekiska dramat har ännu inte fått sin upplösning och vändningarna har varit många under sommaren. Ett tag

såg det ut som att ett grekiskt utträde ur eurosamarbetet var nära. De intensiva förhandlingarna för att få till en uppgörelse med långivarna innan den sista juni föll till slut ihop sedan den grekiska premiärministern Alexis Tsipras utlyst folkomröstning i frågan. Efter folkomröstningen som resulterade i ett nej till långgivarnas bud återupptogs förhandlingarna och till slut nåddes en överenskommelse om nya lån på drygt 800 miljarder kronor. Motprestationen från grekiskt håll är att genomföra hårda åtstramningar och avtalet har lett till splittringar inom det styrande partiet Syriza. Det fick till slut Tsipras att avgå och utlysa ett nyval som kommer att hållas den 20 september. Hur fortsättningen kommer att gestalta sig blir en oviss historia. Grekland ser ut att kunna fortsätta vara en del av euroområdet men det väntar hårda tider för det grekiska folket. Landets statsskuld uppgår till närmare 200 procent av BNP och de offentliga finanserna går med stora underskott så den primära uppgiften för den kommande regeringen blir att få ordning på statsfinanserna och generera överskott. Mer om detta finns att läsa i månadens internationella artikel.

Nytt ras för oljepriset

I slutet av fjolåret rasade oljepriset rejält men under de inledande månaderna i år så återhämtades en del av nedgången. Sedan mitten av maj har trenden på nytt varit nedåtgående och i slutet av augusti noterades de lägsta priserna på Brentolja sedan 2009. En stor anledning till detta är att utbudet på olja ökat på grund av ökad utvinning av skifferolja i USA samtidigt som oljekartellen OPEC fortsatt att hålla kranarna vidöppna. Dessutom innebär sommarens avtal mellan världens stormakter och Iran att marknaden räknar med att Irans oljeexport kommer att öka kraftigt vilket satt ytterligare press nedåt på priset. Efterfrågan på olja är än så länge inte märkbart påverkad av Kina men en kraftig inbromsning i den kinesiska ekonomin riskerar att sänka oljeefterfrågan och ytterligare pressa priserna. Även priserna på andra råvaror som exempelvis koppar och järn har fallit, till stor del efter sjunkande efterfrågan från Kina, och dämpat utvecklingen i råvaruexporterande länder.

Oljepris

Brent, USD per fat

Källa: Macrobond

Det fallande oljepriset påverkar de oljeproducerande länderna negativt och i exempelvis Norge backade landets BNP med 0,1 procent andra kvartalet. Det var framförallt lägre aktivitet inom oljeindustrin som drog ner utvecklingen även om fastlands-BNP också var svag och endast växte med 0,2 procent. Norge utgör Sveriges största exportmarknad och en nedgång i den norska ekonomin med sämre konsumtionsvilja hos de norska hushållen kan spilla över på den svenska ekonomin. Den norska kronan har även försvagats en hel del gentemot den svenska under sommaren vilket gör det dyrare för nordmännen att handla svenska produkter.

USA visar styrka

Den senaste tidens statistik från USA har varit övervägande stark. Tillväxten i ekonomin tilltar och i kombination med allt starkare arbetsmarknadsdata höjdes förväntningarna om en räntehöjning från Fed i mitten av september. Kina verkar dock i motsatt riktning och har de senaste veckorna dämpat förväntningarna om en höjning redan vid detta tillfälle.

Den amerikanska BNP-tillväxten återhämtades andra kvartalet efter ett svagt första kvartal. Andra estimatet som publicerades i slutet av augusti visade en tillväxt uppräknat till årstakt på 3,7 procent. Det motsvarar en kvartalstillväxt på 0,9 procent. Det var en klar uppjustering från det första estimatet i juli och överträffade marknadens förväntningar.

Den senaste arbetsmarknadsstatistiken visade att det skapades 215 000 nya jobb i USA i juli. Det var fjärde månaden i rad som antalet ökade med över 200 000. Arbetslösheten låg i juli på 5,3 procent vilket var oförändrat jämfört med juni. Siffrorna är betydligt lägre än motsvarande i exempelvis euroområdet och Sverige vilket delvis har sin förklaring i att arbetskraftsutbudet inte växt på samma sätt i USA samt att fler på den amerikanska arbetsmarknaden jobbar deltid när de egentligen vill ha heltidsjobb. De viktiga för Fed är dock att arbetslöshetsindikatorn har haft en nedåtgående trend ända sedan slutet av 2009 då andelen arbetslösa låg på ungefär 10 procent av arbetskraften.

Svag men positiv tillväxt i Europa

De första beräkningarna av euroländernas nationalräkenskaper för andra kvartalet visade en BNP-tillväxt på 0,3 procent jämfört med första kvartalet. I hela EU steg BNP preliminärt med 0,4 procent. Den ekonomiska återhämtningen i Europa fortsätter alltså men utvecklingen har svårt att få någon riktig fart trots de massiva penningpolitiska stimulanserna från ECB. Tyskland hade en kvartalstillväxt på 0,4 procent vilket var marginellt starkare än första kvartalet medan exempelvis Frankrike uppvisade nolltillväxt. Spanien går däremot från klarhet till klarhet och landets ekonomi växte med 1,0 procent andra kvartalet. Jämfört med andra kvartalet i fjol är tillväxttakten 3,1 procent vilket innebär att den spanska tillväxten ligger i linje med Sveriges.

INDUSTRI

Statistiken ger en något spretig bild över industrins konjunkturläge, även om både industriproduktionen (IPI) och orderingången till industrin sett över några månader har stigit; båda dessa indikatorer ökade från första till andra kvartalet. I juni sjönk dock industriproduktionen för andra månaden i följd och en majoritet av industrins delbranscher noterade nedgångar. Sett över hela andra kvartalet ökade industriproduktionen och det var framför allt motorfordonsindustrin och industrin för elapparatur som utvecklades starkt. Till skillnad från industriproduktionen så ökade orderingången till industrin i juni för fjärde månaden i följd. Orderingången från hemmamarknaden ökade relativt kraftigt samtidigt som exportmarknaden föll tillbaka något. Även om den totala utvecklingen var positiv så noterade de flesta delbranscher en minskad orderingång, men ett par branscher, främst transportmedelsindustrin och industrin för petroleumprodukter, utmärkte sig och visade kraftiga ökningar i juni. I likhet med industriproduktionen ökade orderingången andra kvartalet jämfört med det första och det var främst hemmamarknaden som bidrog uppåt.

De senast mätta tendensundersökningarna för industrin, inköpschefsindex och konjunkturbarometern, gav båda en positiv bild av industrikonjunktoren. I inköpschefsindex steg totalindex från 52,5 i juni till 55,8 i juli, där ett värde över 50 indikerar uppgång. Orderingången från hemmamarknaden hade förbättrats rejält från undersökningen innan, men även index för exportorder hade stigit. Störst bidrag till ökningen i totalindex stod dock produktionen för och företagens förväntningar på produktionen kommande månader är fortsatt optimistiska. I Konjunkturbarometern steg konfidensindikatorn för industrin något mellan juli och augusti till 104,8, där 100 är det historiska genomsnittet. Det är fjärde månaden i följd som indikatorn överstiger genomsnittet. Ökningen förklaras av att industriföretagen blivit mer positiva angående orderstockarna.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: juni 2015

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

Rickard Bengtsson

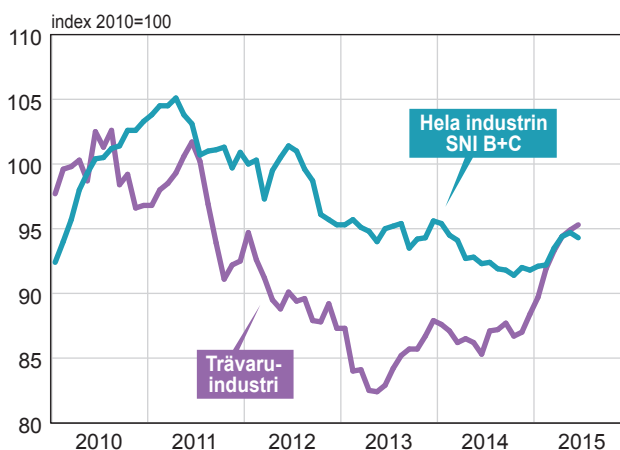
Minskad industriproduktion i juni

Den svenska industriproduktionen minskade i juni med 1,0 procent jämfört med maj i säsongsrensade tal. Nedgången i juni innebar att industriproduktionen minskade två månader i rad efter tre relativt starka månader med uppgångar i produktionen i februari, mars och april. I en majoritet av industrins delbranscher minskade produktionen i juni jämfört med föregående månad, dock utan att någon utveckling sticker ut. Textilindustrin var den delbransch där produktionen sjönk mest, med en nedgång på 3,9 procent. Nedgången i textilindustrin följde dock på två månader med ökad produktion varav april var en riktigt stark månad. Den delbransch som gick bäst

i juni var elektronikvaruindustrin där produktionen ökade med 6,0 procent. Trävaruindustrin är dock den enda delbranschen som redovisat en ökad produktion för samtliga månader under 2015. I juni ökade produktionen med 0,5 procent jämfört med maj mätt i säsongsrensade tal. Den starka trenden för trävaruindustrin visar sig i form av en kraftig uppgång på årsbasis där produktionen i juni var 9,9 procent högre än motsvarande månad föregående år, i kalenderkorrigerade tal.

Industriproduktionsindex

Säsongsrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Andra kvartalet starkare än första

Trots dämpningen i maj och juni ökade industriproduktionen med 2,7 procent under andra kvartalet 2015 jämfört med kvartalet innan, i säsongsrensade uppgifter. Det var den starkaste kvartalsutvecklingen sedan andra kvartalet 2010. Av industrins huvudgrupper var det bara industrin för energirelaterade insatsvaror där produktionen var lägre under andra kvartalet 2015 än under första kvartalet. Även bland industrins delbranscher var det en majoritet som hade en starkare produktion under andra kvartalet än under det föregående. Framförallt motorfordonsindustrin och industrin för elapparatur utvecklades starkt med en produktionsökning under andra kvartalet på 13,1 respektive 9,7 procent jämfört med kvartalet innan.

Industriproduktion

Förändring i procent

	jun 15/ maj 15	apr-jun 15/ jan-mar 15	jun 15/ jun 14	jan-jun 15/ jan-jun 14
Hela industrin	-1	3	1	0
Trävaruindustri, ej möbler	1	3	10	8
Massa och papper	2	-1	8	3
Grafisk industri	0	-2	-5	-4
Kemisk industri o läkem.	-1	0	-9	-5
Stål- och metallverk	-4	2	1	7
Metallvaruindustri	-1	1	-6	-5
Elektronikindustri	6	6	14	5
Maskinindustri	0	2	2	0
Industri för motorfordon	0	13	8	-3

Fortsatt negativ årsutveckling

Den ackumulerade årsutvecklingen visade en marginell nedgång för produktionen under första halvåret 2015

jämfört med första halvåret 2014. Produktionen var 0,1 procent lägre i år jämfört med motsvarande period förra året i kalenderkorrigerade uppgifter. Liksom de tre senaste månaderna var den ackumulerade utvecklingen i juni mindre negativ än föregående månad, en trend som om den håller i sig innebär att den ackumulerade utvecklingen kommer vända till positiva siffror senare i år. Bland industrins delbranscher var den ackumulerade årsutvecklingen ändå positiv för en majoritet under första halvåret 2015 jämfört med motsvarande period föregående år. Dock var den ackumulerade utvecklingen negativ för ett par stora delbranscher såsom livsmedelsindustrin, industrin för metallvaror och motorfordonsindustrin vilket alla inledde 2014 starkare än 2015, vilket drar ner den ackumulerade utvecklingen för den totala industrin.

Industrins ordergång

Senaste uppgift: juni 2015

Källa: SCB:s ordergång och omsättningsstatistik

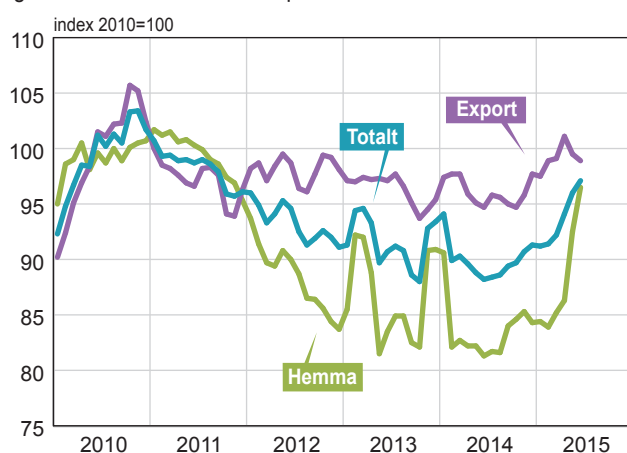
Jenny Strandell

Ordergången fortsätter att stiga

Ordergången till den svenska industrin visade en positiv utveckling i juni och därmed steg ordergången för fjärde månaden i rad. Detta efter att den totala ordergången i maj reviderats upp till en positiv utveckling i samband med publiceringen av juni. Det var de svenska kunderna som stod för den ökade efterfrågan av varor och industriella tjänster medan order från utlandet vek nedåt i juni. Den totala ordergången har alltså ökat de senaste fyra månaderna men både hemmamarknaden och exportmarknaden har visat varierad utveckling med varannan månad positiv utveckling och varannan månad negativ utveckling. Den sammanlagda ordergången i juni var totalt sett starkare än samtliga junimånader de senaste åren.

Industrins ordergång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Ordergången steg i juni med 2,5 procent jämfört med maj, i säsongrensade tal. Hemmamarknaden stod för en kraftig ökning på 16,4 procent medan exportmarknaden istället backade med 4,3 procent. Exporten låg nivåmässigt

bland de svagare månaderna i år, medan hemmamarknaden särskilde sig på den högsta nivån för en månad sedan december 2013. Då var det en tillfällig topp för hemmamarknaden då annan transportmedelsindustri redovisade en mycket hög order. Så var även fallet för den senaste junimånaden, bland de branscher som stack ut var det framförallt annan transportmedelsindustri och industrin för petroleumprodukter som båda visade stark utveckling jämfört med maj, i säsongrensade tal. Ett mycket varierande mönster kännetecknar annan transportmedelsindustri där stora order inkommer på oregelbunden basis från kunder. Det var hemmamarknaden som drev utvecklingen för branschen i juni, vilket resulterade i att den totala ordergången ökade med 170 procent för annan transportmedelsindustri jämfört med maj. Även industrin för petroleumprodukter visade en kraftigt ökad ordergång men denna utveckling syntes både på hemma- och exportmarknaden, som båda steg med omkring 40 procent. Motorfordonsindustrin backade istället med 6 procent i juni, efter att ha legat på en hög nivå sedan april. Det var framförallt exportorder som föll tillbaka något.

Ordergång och omsättning

Förändring i procent

	jun 15/ maj 15	apr-jun 15/ jan-mar 15	jun 15/ jun 14
Ordergång			
Hemmamarknad	16	10	23
Exportmarknad	-4	1	2
Totalt	3	5	12
Omsättning			
Hemmamarknad	0	9	10
Exportmarknad	-1	-1	-3
Totalt	0	2	3

Stark utveckling andra kvartalet 2015

Ordergången var 5,1 procent högre under andra kvartalet än under det första, i säsongrensade tal. Hemmamarknaden ökade med 10,3 procent medan exportordergången steg med 0,6 procent. Det var den större huvudgruppen industri för investeringsvaror som steg mest då ordergången ökade med hela 17 procent under kvartalet. En delbransch som utvecklats starkt och som räknas till huvudgruppen för investeringsvaror är motorfordonsindustrin, vilken redovisade högre order på båda marknaderna men framförallt på exportmarknaden. Huvudgruppen industri för insatsvaror, vilken är den andra av de två större huvudgrupperna, backade istället med 3 procent. Att huvudgruppen backade beror i sin tur på att industrin för elapparatur tvärtom hade den svagaste utvecklingen bland delbranscherna under det andra kvartalet. Branschen tappade en tredjedel av ordergången som redovisats för första kvartalet, detta berodde framförallt på den stora marsordern som ligger i jämförelseperioden och påverkar kvartalsutvecklingen nedåt. Utvecklingen för kvartalet var blandad för övriga delbranscher inom industrin men en klar majoritet redovisade en ökad ordergång i säsongrensade tal.

Första halvan av 2015 starkare än i fjol

Med juni lagd till handlingarna kan man konstatera att första halvan av 2015 varit betydligt starkare för industrin än den första halvan av 2014. Under årets första sex månader var orderingen 5 procent högre än under motsvarande period i fjol, i kalenderkorrigerade tal. Orderingen var högre från både svenska och utländska kunder och hemmamarknaden steg med 8 procent medan exportmarknaden steg med 3 procent. Fyra av industrins fem huvudgrupper utvecklades också positivt. Det var enbart huvudgruppen industri för icke varaktiga konsumtionsvaror, vilken samlar producenter av bland annat livsmedel, läkemedel och textil, som istället hade lägre order under första halvan av 2015 jämfört med första halvan av fjolåret. Orderingen föll med 6 procent både på hemmamarknaden och på exportmarknaden för huvudgruppen.

De flesta av industrins delbranscher har utvecklats positivt och flera branscher har dessutom en betydligt starkare orderredovisning i år än under de två första kvartalen förra året. Bland dessa finns elektronikvaruindustrin, industrin för petroleumprodukter, industrin för elapparatur och motorfordonsindustrin som alla redovisade positiva utvecklingar mellan 13 och 24 procent.

Industrins kapacitetsutnyttjande

Senaste uppgift: andra kvartalet 2015

Källa: SCB:s kapacitetsutnyttjandestatistik

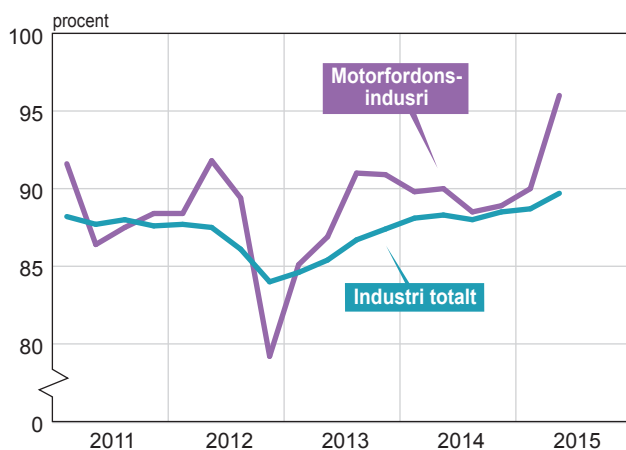
Ökat kapacitetsutnyttjande i industrin

Industrins kapacitetsutnyttjande ökade med 1,0 procentenheter under det andra kvartalet 2015 jämfört med det första kvartalet 2015, i säsongrensade tal.

Ökningen av kapacitetsutnyttjandet i industrin innebar att utnyttjandegraden steg till 89,7 procent, i säsongrensade tal. Starkast utveckling bland delbranscherna visade motorfordonsindustrin vars kapacitetsutnyttjande ökade med 6,0 procentenheter till en säsongrensad nivå på 96,0 procent.

Industrins kapacitetsutnyttjande

Säsongrensade kvartalsvärden

På årsbasis ökade kapacitetsutnyttjandet med 1,4 procentenheter jämfört med det andra kvartalet 2014 och redovisade en utnyttjandegrad på 90,4 procent, i kalenderkorrigerade tal.

Industrins lager

Senaste uppgift: andra kvartalet 2015

Källa: SCB:s lagerstatistik

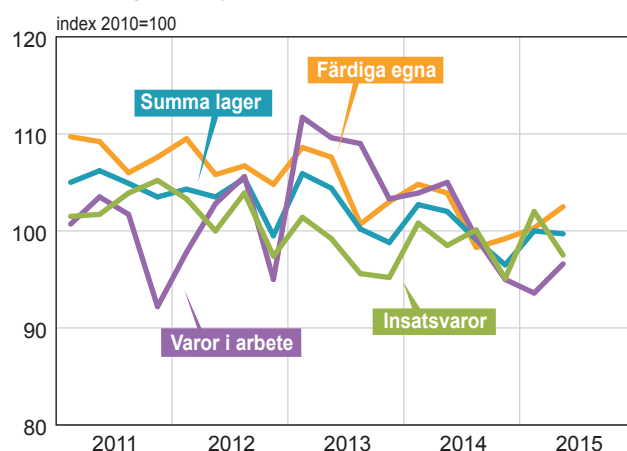
Industrins lager minskade

Industrins totala lager minskade med 0,5 miljarder kronor under andra kvartalet, vilket motsvarar 0,2 procent i volym.

Lagernivån för insatsprodukter i totala industrin minskade med 3,8 miljarder kronor, medan lagernivån för färdiga varor och produkter i arbete ökade med 3,2 miljarder kronor.

Industrins lager

Kvartalsuppgifter. Volym

Inom tillverkningsindustrin var utvecklingen i totala lager positiv för en majoritet av delbranscherna. Störst lagerökning fanns inom läkemedelsindustrin med en uppgång på 1,2 miljarder kronor. Störst lagerminskning fanns inom petroleumindustrin med en nedgång på 3,2 miljarder kronor.

UTRIKESHANDEL

I juli dämpades handelsnettot efter en rejäl ökning i juni. Tidigare under året har varuexporten varit klart högre än varuimporten vilket resulterat i stora överskott i handelsbalansen. I juli var däremot varuimporten i stort sett lika stor som varuexporten. Statistiken för sommarmånaderna juli och augusti bör dock tolkas med extra försiktighet då värdena i utrikeshandeln minskar generellt. Den långsiktiga trenden är annars uppåtående för såväl exporten som importen. Nationalräkenskaperna för andra kvartalet visade en ökning av exporten samtidigt som importen dämpades jämfört med första kvartalet vilket innebar att utrikeshandeln lämnade ett positivt bidrag till BNP-tillväxten. Det var i synnerhet en god tillväxt för tjänsteexporten som bidrog till detta.

Exportchefsindex för tredje kvartalet steg något jämfört med kvartalet innan. Indexet har nu legat över 50-strecket,

som motsvarar neutralläge, i snart tre år. Det var en uppgång för nulägesindex som bidrog till ökningen för totalindex medan prognoserna dämpades svagt. Där bidrog försämrade utsikter om exportefterfrågan på den asiatiska marknaden till en stor del av nedgången. Oron kring läget i Kina ligger troligtvis bakom detta. Dessutom försvagades även prognoserna för Västeuropa och Nordamerika något sedan storföretagen i undersökningen skruvat ner förväntningarna. Fortfarande räknar dock majoriteten med ökad exportförsäljning på tre månaders sikt.

Varuexport, landområden

Område	Värde mkr		Andel %	Förändr 15/14 %
	2015 jan-jun	2014 jan-jun		
Europa	432 431	413 033	72,9	5
EU-länder	346 800	328 359	58,4	6
Övriga Europa	85 631	84 675	14,4	1
Afrika	17 306	17 004	2,9	2
Amerika	61 887	55 921	10,4	11
Nordamerika	49 653	44 044	8,4	13
Central- och Sydamerika	12 234	11 877	2,1	3
Asien	73 462	65 981	12,4	11
Mellanöstern	15 763	16 012	2,7	-2
Övriga länder i Asien	57 699	49 968	9,7	15
Oceanien och övriga områden	8 411	9 057	1,4	-7
Totalt	593 497	560 996	100,0	6

Varuimport, landområden

Område	Värde mkr		Andel %	Förändr 15/14 %
	2015 jan-jun	2014 jan-jun		
Europa	476 059	462 869	83,6	3
EU-länder	395 825	379 072	69,5	4
Övriga Europa	80 234	83 797	14,1	-4
Afrika	5 980	8 566	1,0	-30
Amerika	24 846	21 675	4,4	15
Nordamerika	17 530	15 350	3,1	14
Central- och Sydamerika	7 316	6 325	1,3	16
Asien	61 470	52 203	10,8	18
Mellanöstern	1 828	1 975	0,3	-7
Övriga länder i Asien	59 642	50 228	10,5	19
Oceanien och övriga områden	1 321	1 246	0,2	6
Totalt	569 675	546 559	100,0	4

Handelsnetto

Senaste uppgift: juli 2015

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot 0,3 miljarder kronor i juli

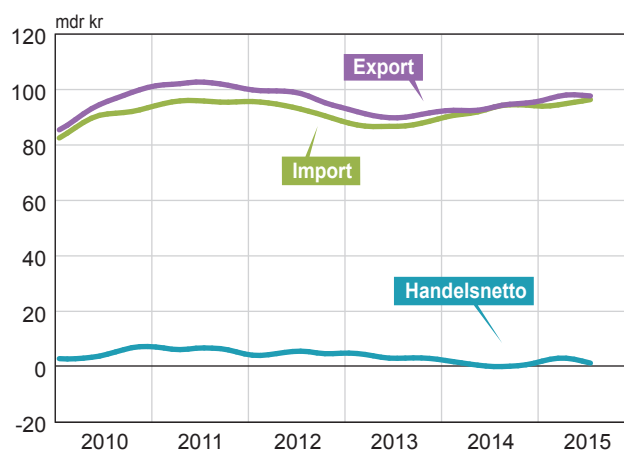
Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 0,3 miljarder kronor under juli 2015 enligt preliminära beräkningar. För juli 2014 var det ett överskott på 1,3 miljarder kronor.

Varuexportens värde under juli uppgick till 89,4 miljarder kronor och varuimportens till 89,1 miljarder. Varuexporten har därmed ökat i värde med 2 procent medan varuimporten ökat med 4 procent jämfört med juli 2014. Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 9,4 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 9,1 miljarder.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

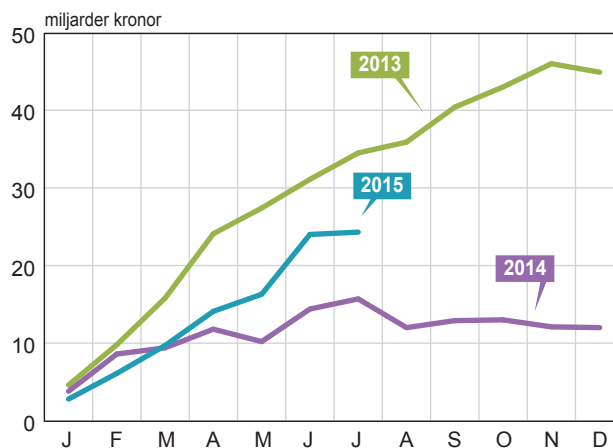

Antalet vardagar i juli var lika många som i juli 2014. Rensat för säsongpåverkan visar handelsnettot ett överskott på 1,3 miljarder kronor för juli 2015 och 2,1 miljarder för juni 2015. För maj 2015 var motsvarande värde 2,7 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Akkumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Hittills under året har värdet för varuexporten ökat med 5 procent medan varuimporten ökat med 4 procent. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 682,9 miljarder kronor och varuimportvärdet till 658,6 miljarder. Handelsnettot för januari-juli 2015 gav därmed ett överskott på 24,3 miljarder kronor. För motsvarande månader ett år tidigare noterades ett överskott på 15,7 miljarder kronor.

HANDEL, KONSUMTION OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: juli 2015

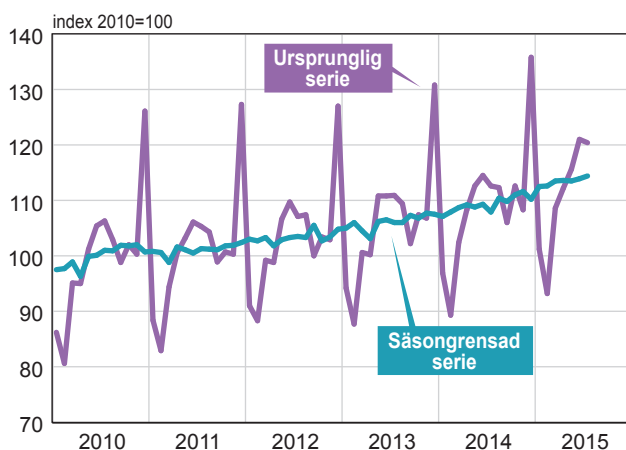
Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

God försäljning i sommar

Efter ett par månader med i princip oförändrad försäljning kom detaljhandeln igång under de två inledande sommarmånaderna, vilket troligtvis kan förklaras av det svala och regniga vädret som vanligtvis gynnar handeln. I juni ökade försäljningen med 0,3 procent och i juli tilltog ökningstakten ytterligare då detaljhandeln steg med 0,5 procent jämfört med månaden innan. Trots uppgången i juni och juli har tremånadersutvecklingen tappat fart de senaste månaderna. Utvecklingen är fortfarande positiv men har dämpats jämfört med i våras. I juni och juli låg tremånadersutvecklingen på 0,7 respektive 0,6 procent, vilket kan jämföras med 1,6 procent i april och maj. Eftersom detaljhandeln haft en god utveckling hela våren är jämförelseperioden nu tuffare att överträffa än tidigare månader.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Det är fortsatt sällanköpshandeln som är dragloket inom detaljhandeln medan dagligvaruhandeln har haft en mer skiftande utveckling det senaste året. Efter att ha backat 0,5 procent i juni ökade dagligvaruhandeln lika mycket i juli. Sällanköpsvaruhandeln gick däremot, sin vana trogen numera, framåt både i juni och juli och steg med 0,9 respektive 0,6 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan.

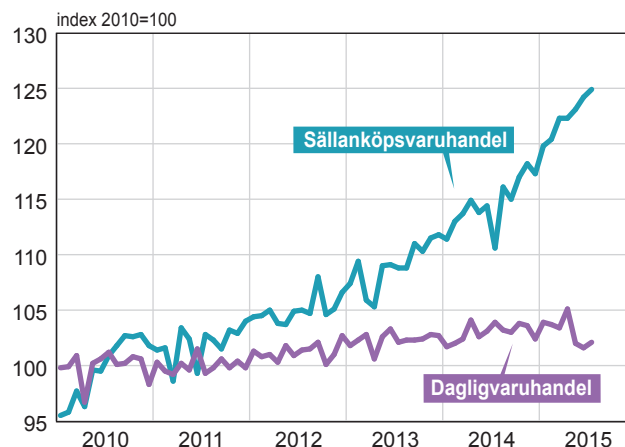
Urstark årstaktsutveckling för sällanköpshandeln

Den totala detaljhandeln steg med 5,9 procent i juli jämfört med samma månad förra året, kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser. Det är den högsta årstaktstillväxten hittills i år. Man bör dock ha i åtanke att försäljningen i juli förra året var svag, då detaljhandeln troligtvis påverkades negativt av det ovanligt varma vädret. Utvecklingen i dagligvaruhandeln och sällanköpshandeln skiljer sig åt väsentligt, där

försäljningen i den sistnämnda faktiskt var 1,7 procent lägre än i juli förra året. Samtidigt uppvisade sällanköpshandeln en övertygande tillväxt på 12,6 procent.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Ett flertal branscher inom sällanköpshandeln fick ett rejält uppsving i juli jämfört med samma månad i fjol. Allra bäst gick det för möbelhandeln som ökade försäljningen med 25 procent. Möbelhandeln har utvecklats starkt hela året och är den bransch som vid sidan av elektronikhandeln haft den högsta tillväxten hittills i år. Järn- och bygghandeln lockade många kunder i sommar och ökade försäljningen med 18 procent i årstakt. Även sport- och fritidshandeln samt klädhandeln uppvisade starka tillväxttal i juli. Däremot fortsatte kräftgången för skohandeln, vars försäljning återigen var lägre än motsvarande månad i fjol. Likaså upplevde guldsmidshandeln en tuff månad där försäljningsvolymen backade med 7 procent.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jul 2015	jan-jul 2015
Dagligvaruhandel	-1,7	0,2
därför:		
Detaljhandel, mest livsmedel	-2,1	0,0
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	-0,4	0,8
Sällanköpsvaruhandel	12,6	8,4
därför:		
Klädhandel	12,4	6,4
Skohandel	-2,3	-4,6
Möbelhandel	25,1	13,4
Elektronikhandel	18,8	15,5
Järn- och bygghandel	17,6	8,8
Färghandel	10,5	1,9
Bokhandel	7,7	0,9
Guldsmidshandel	-7,0	-0,7
Sport- o fritidshandel	15,8	8,8
Postorderhandel	15,4	13,2
Totalt detaljhandel	5,9	4,7

Stark sällanköpshandel hittills i år

Den totala detaljhandeln ökade sin försäljning med 4,7 procent, kalenderkorrigerat och i fasta priser, under årets första sju månader jämfört med samma period i fjol. Sällanköpshandeln har stigit med 8,4 procent hittills i år och står därmed för nästan hela ökningen inom detaljhandeln. Dagligvaruhandelns försäljning har ökat med betydligt mer blygsamma 0,2 procent. De branscher som gått starkast framåt i år är elektronikhandeln, möbelhandeln och apoteken. Desto sämre har det gått för skohandlarna, vars försäljning varit lägre i år än förra året.

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: juni 2015

Källa: SCB:s hushållskonsumtionsindikator

Tobias Fagerberg

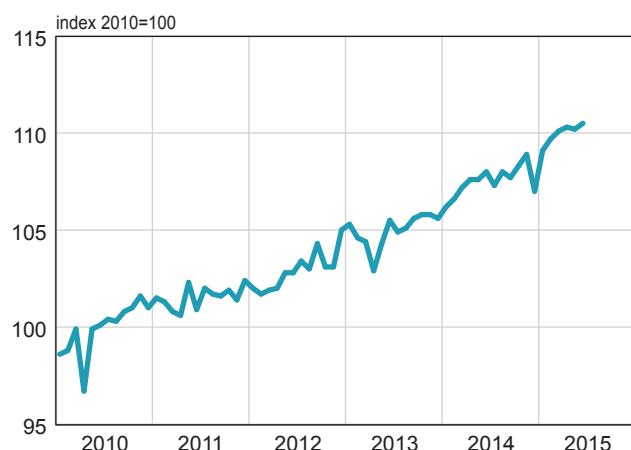
Hushållskonsumtionen steg i juni

Första halvåret 2015 avslutades med en uppgång för hushållens konsumtionsutgifter, säsongsgrensad och jämfört med månaden innan. Efter en liten nedgång i maj steg konsumtionen i juni med 0,3 procent, vilket främst förklaras av att utgifterna för varaktiga varor ökade jämfört med föregående månad. Samtidigt ökade utgifterna för transporter och detaljhandel med och service av motorfordon som bidrog med nästan en fjärdedel av den totala uppgången i årstakt.

Trenden för hushållskonsumtionen är fortsatt uppåtående även om ökningstakten mattats de senaste månaderna. Mellan maj och juni visade trendskattningen en månatlig uppgång på 0,1 procent. Utvecklingen ser också stark ut ur ett tremånadersperspektiv. Under andra kvartalet steg hushållskonsumtionen med 0,6 procent, korrigerat för säsongsvariationer och jämfört med närmast föregående kvartal.

Hushållens konsumtionsindikator

Säsongsgrensade månadsdata

Stark utveckling på årsbasis

I juni var den kalenderkorrigerade konsumtionsvolymen 2,4 procent högre än motsvarande månad året innan. Det var framförallt den varaktiga varuhandeln som ökade med en uppgång på hela 13 procent, medan konsumtionen

inom livsmedelshandeln minskade med 1 procent under motsvarande period.

Återigen är det gruppen post- och telekommunikationer som har den högsta tillväxten med en uppgång på 19 procent jämfört med juni 2014. Även beklädnadshandeln har utvecklats starkt med en uppgång på 8 procent i årstakt. Restauranger, caféer och hotell har däremot utvecklats svagare och har endast ökat med 1 procent jämfört med juni i fjol.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jun 2015	jan-jun 2015
Detaljhandel, mest livsmedel	-0,8	1,0
Beklädnadshandel	8,1	3,3
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	2,1	1,8
Möbler, inredning m.m.	5,9	6,2
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	1,5	1,7
Post- och telekommunikation	19,4	15,0
Rekreation och kultur	1,6	2,8
Hotell och restaurang	1,2	2,6
Övriga varor och tjänster	2,7	7,0
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	2,4	2,6

Konsumtionen steg 2,6 procent första halvåret

Under det första halvåret 2015 har hushållskonsumtionen utvecklats väl och konsumtionsvolymen har ökat med 2,6 procent jämfört med motsvarande period 2014.

Gruppen post och telekommunikationer har den högsta tillväxten med en uppgång på 15 procent. Även möbler, inredningsartiklar, hushållsutrustning och förbrukningsvaror har utvecklats starkt med en uppgång på 6 procent under 2015.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: augusti 2015

Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonsstatistik

Personbilsregistreringarna minskade

Efter en dämpad utveckling under första halvåret steg nyregistreringen av personbilar mycket kraftigt under juli för sedan att falla tillbaka något i augusti. Uppgången från juni till juli på hela 6,7 procent, säsongsgrensad, var den kraftigaste på ett och ett halvt år, och trots nedgången på 1,7 procent under augusti har hela nedgången under andra kvartalet nu återhämtats.

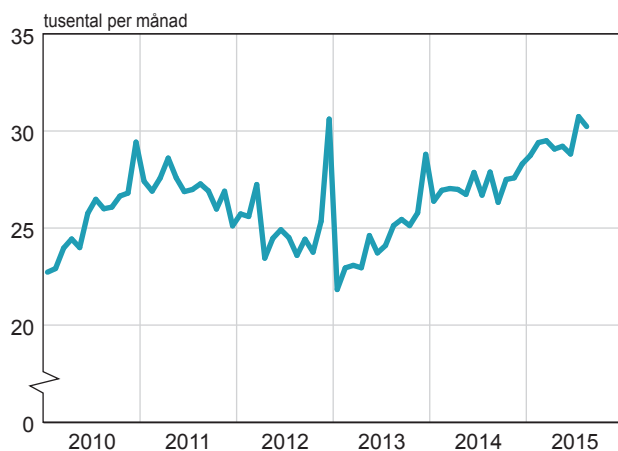
Ur ett tremånadersperspektiv framgår det att utvecklingen under sommarmånaderna juni–augusti var god och nyregistreringarna uppvisade en uppgång på 2,3 procent, säsongsgrensad och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

Mätt i årstakt har nyregistreringarna fortsatt att utvecklas väl med en uppgång på 8,7 procent i augusti jämfört med samma månad året innan och antalet nyregistrerade

personbilar uppgick till 27 821. Nyregistreringarna har hittills i år stigit med 9,4 procent jämfört med motsvarande period året innan.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

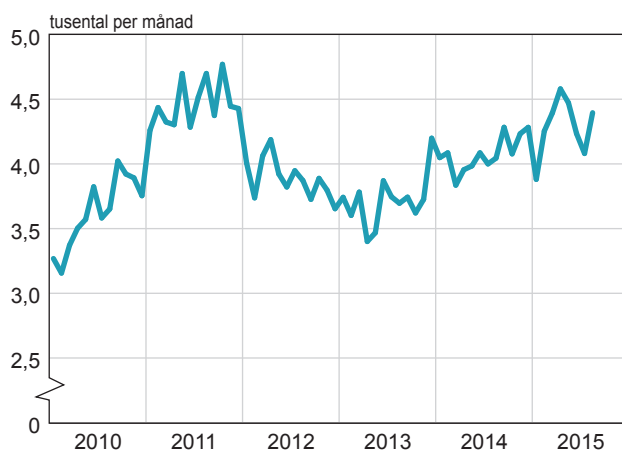
Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

Lastbilsregistreringarna vände upp

Nyregistreringen av lastbilar steg mycket kraftigt under inledningen av året för sedan att vända brant nedåt under slutet av våren. Efter att den negativa trenden fortsatte i juli med en nedgång på 3,6 procent, säsongrensat, så steg återigen nyregistreringarna mycket kraftigt under augusti med en uppgång på 7,7 procent. Eftersom lastbilsmarknaden består av relativt få enheter jämfört med nyregistreringen av personbilar kan den vara betydligt känsligare för kortsiktiga svängningar till följd av att ett fåtal företag gör uppdateringar i lastbilsflottan under en enstaka månad. De stora svängningarna för lastbilsregistreringarna med mycket kraftiga upp och nedgångar under det senaste halvåret gör det svårare att få en tydlig bild om den underliggande utvecklingen i nuläget.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

Trots den starka uppgången under augusti har utvecklingen ur ett tremånadersperspektiv varit svag. Under perioden juni–augusti sjönk lastbilsregistreringarna med 5,5 procent, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det beror även på att den starka

noteringen i maj numera övergick till jämförelsesperioden. Mätt över 12 månader är dock utvecklingen stark och antalet nyregistrerade lastbilar var 8,3 procent fler under augusti i år än under samma månad året innan.

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: juni 2015

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

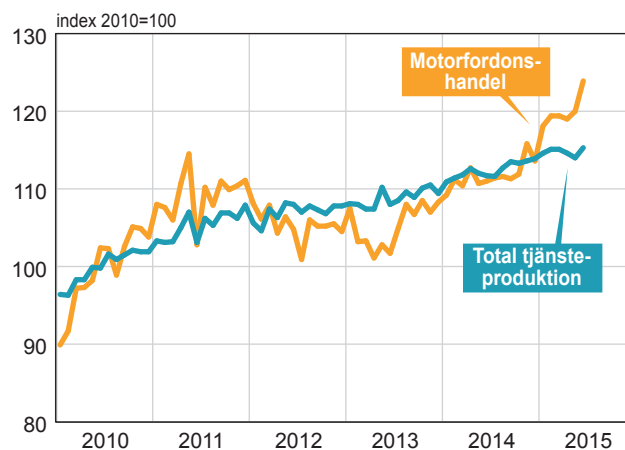
Tjänsteproduktionen vände upp

Efter tre månader i rad med oförändrad eller minskad produktion inom tjänstebranscherna steg tjänsteproduktionen i juni. Jämfört med maj var uppgången 1,2 procent i säsongrensade tal. Det får betraktas som en synnerligen stark uppgång på månadsbasis även om det rör sig om en rekyl efter nedgångarna i april och maj. Senast vi såg en lika stark månadsutveckling var i januari i fjol.

De flesta av delbranscherna uppvisade produktionsökningar där datakonsulterna noterade den allra största, med en uppgång på drygt 9 procent jämfört med maj. Även här innebar juni ett trendbrott då produktionen gått ner tre månader i rad men nu kom upp på nivån från februari igen. Telekommunikationsbranschen och företagstjänster noterade uppgångar på cirka 2 procent vardera jämfört med maj.

Tjänsteproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden

Även handeln bidrog starkt till den totala uppgången då både partihandeln och detaljhandeln steg. Allra starkast gick dock motorfordonshandeln som ökade med 3 procent från månaden innan.

Sammantaget blev andra kvartalet trots allt dämpat. De svaga månaderna april och maj i kombination med att framförallt januari och februari var starka innebar en nedgång för tjänsteproduktionen med 0,3 procent jämfört med första kvartalet. Mot strömmen gick telekommunikation som ökade drygt 9 procent från första kvartalet och motorfordonshandeln som ökade med 2 procent. De flesta övriga branscher gick svagt där exempelvis produktionen inom företagstjänster minskade med närmare 4 procent från första till andra kvartalet.

Detaljhandeln i ett branschperspektiv

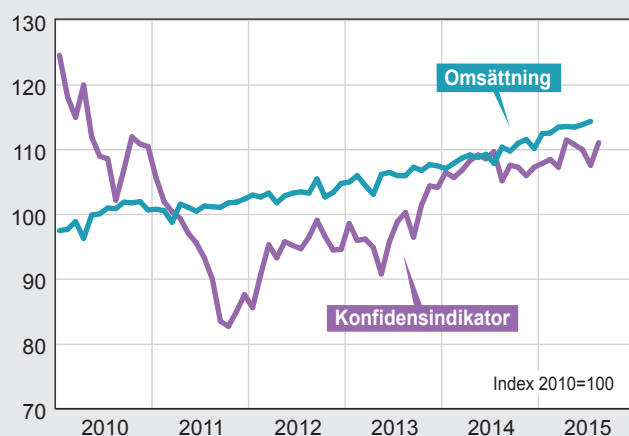
Detaljhandeln har gått bra de senaste åren och under 2015 har ökningstakten tilltagit. Bakom uppsvinget ligger sällanköpsvaruhandeln som utvecklats mycket starkt i år. Dagligvaruhandeln har däremot gått sämre, i synnerhet de senaste månaderna då försäljningsvolymen sjunkit.

Försäljningen fortsätter upp

Efter en period med svag utveckling så har detaljhandeln stärkts de senaste åren och bortsett från återhämtningsåret 2010 så var fjolåret det bästa sedan finanskrisen bröt ut. Den goda utvecklingen fortsatte under inledningen av 2015 men sedan kom en dipp i april-maj. Därefter har dock utvecklingen tagit fart igen med fina ökningar i både juni och juli. Sammantaget har 2015 hittills varit ett starkt år för detaljhandeln och under perioden januari-juli var försäljningsvolymen knappt 5 procent högre än under motsvarande period förra året, korrigerat för kalendereffekter.

Detaljhandel totalt

Försäljningsvolym och konfidensindikator, säsongsrensad

Att det går bra för handlarna bekräftas av Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer där detaljhandelns konfidensindikator haft en stigande trend sedan slutet på 2011. Efter en utplaning under andra halvåret i fjol steg den på nytt i början på 2015 och nådde i april den högsta nivån på fem år. De följande månaderna sjönk den visserligen tillbaka men i augusti kom en ny uppgång och indikatorn är nu återigen uppe på en nivå som indikerar att konjunkturläget är mycket starkt.

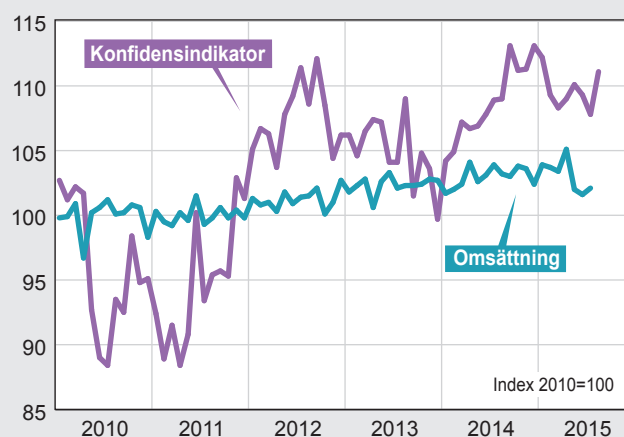
Dagligvaruhandeln tappar fart

Dagligvaruhandeln, som främst består av livsmedel, har inte fått något lyft de senaste åren utan tvärtom försvagats. Tillväxttakten har dämpats och var förra året magra 0,6 procent. Under 2015 har den dessutom dämpats ytterligare. Inledningen på året var hygglig men sedan i maj har utvecklingen varit riktigt svag och under tremånadersperioden

maj-juli var försäljningsvolymen drygt 2 procent lägre än under föregående tremånadersperiod. Försäljningen under året är fortsatt något högre än under motsvarande period i fjol men ökningstakten har sjunkit undan för undan och är nu nära noll.

Dagligvaruhandel

Försäljningsvolym och konfidensindikator, säsongsrensad

Med tanke på den svaga försäljningsutvecklingen så är dagligvaruhandlarna förvånansvärt nöjda. Efter att ha legat på en hög nivå i mitten på 2012 så sjönk branschens konfidensindikator fram till slutet av 2013 ner till det historiska genomsnittet men under fjolåret steg den återigen upp till en hög nivå. Under 2015 har indikatorn visserligen fallit tillbaka något men ligger fortsatt på en nivå som indikerar ett starkt konjunkturläge och de flesta handlarna uppger att försäljningen ökar.

Stark utveckling för sällanköpsvarorna

Förklaringen till att den totala detaljhandeln stärkts de senaste åren är en god utveckling för handeln med sällanköpsvaror. Volymtillväxten var i fjol drygt 5 procent och utvecklingen under innevarande år pekar mot att 2015 blir ännu bättre. Utvecklingen från månad till månad brukar normalt sett vara ojämn men i år har försäljningsvolymen i säsongsrensade tal stigit samtliga månader utom i april då den var oförändrad. Detta har medfört att tillväxten jämfört med förra året ligger på en riktigt hög nivå. Hittills under 2015 är försäljningsvolymen över 8 procent högre än under motsvarande period förra året.

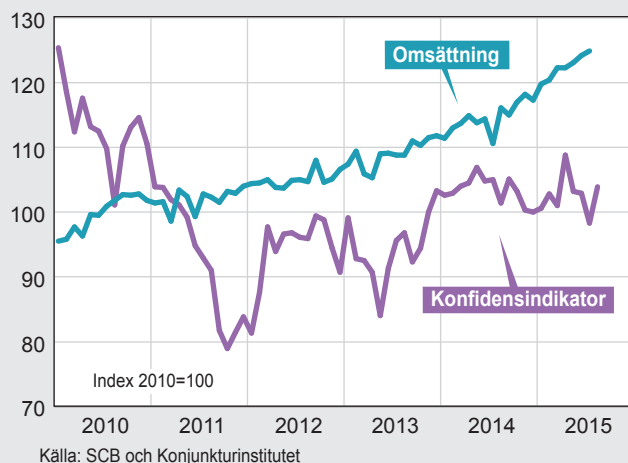
Precis som för dagligvaruhandeln så har branschens konfidensindikator inte följt försäljningsutvecklingen. Även om indikatorn uppvisat en stigande trend de senaste åren så har uppgången varit måttlig. Efter en stor uppgång i april så nåddes visserligen det högsta värdet sedan slutet av 2010 men därefter sjönk indikatorn tre månader i rad och gick i juli under 100-strecket. Efter en rekyl uppåt i

I FOKUS

augusti ligger den återigen en bit över normalläget men med tanke på de mycket starka försäljningssiffrorna så är det förvånande att nivån inte är högre.

Sällanköpsvaruhandel

Försäljningsvolym och konfidensindikator, säsongrensat

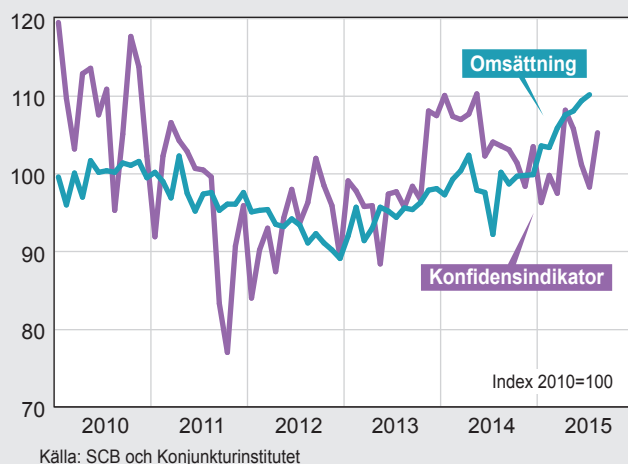
Möbelhandeln växer snabbt

Handeln med heminredning och möbler vände upp i början av 2013 efter flera år med svag utveckling och fortsatte sedan att öka under hela året. Även inledningen på fjolåret var bra men under våren kom ett bakslag som efter sommaren följdes av en återhämtning och stabilisering.

I år har branschen återigen växlat in på tillväxtpåret och försäljningen har pekats mer eller mindre rakt uppåt. Den enda månad som inte inneburit ökad försäljning är februari och flera månader har bjudit på stora uppgångar. Hittills i år har försäljningsvolymen ökat med nästan 10 procent jämfört med motsvarande period förra året. Det som framför allt dragit upp är möbelhandeln som ökat med över 13 procent medan heminredning stigit med knappt 5 procent.

Hemutrustningshandel

Försäljningsvolym och konfidensindikator, säsongrensat

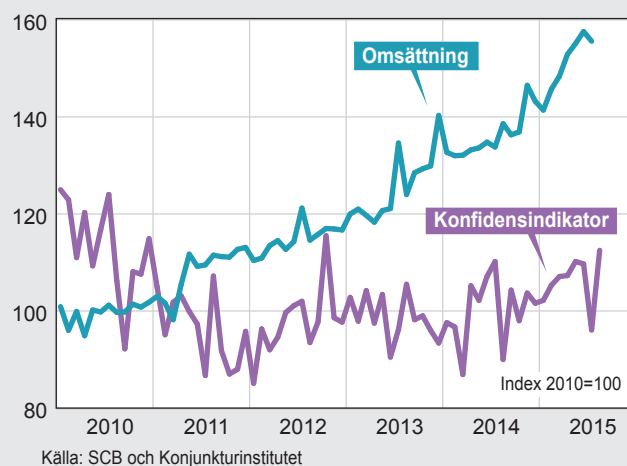
Konfidensindikatorn för möbel- och inredningshandeln vände upp 2012 och pendlade sedan fram till slutet av 2013 på en nivå runt förhållandevis svaga 95. Därefter kom ett rejält lyft och under inledningen av 2014 låg indikatorn på en hög nivå. Precis som försäljningen så sjönk sedan indikatorn och hade en mestadels negativ utveckling fram till första kvartalet 2015. Därefter har ett visst lyft kommit men utvecklingen är ojämn och så sent som i juli låg indikatorn under 100-strecket.

Stegrad tillväxt för distanshandeln

Handeln på postorder och internet har haft en kraftigt positiv trend under de senaste fem åren och har tagit marknadsandelar från butikshandeln. Efter en liten dipp 2012 så tilltog tillväxttakten återigen 2013 med en volymökning på nästan 10 procent. Även förra året var bra och den säsongrensade serien visar på en intressant utveckling i slutet av fjolåret då försäljningen ökade mycket starkt i november. Det tyder på att julhandeln via distans till stor del skedde den månaden. I spåren av uppgången sjönk försäljningen i både december och januari men i februari började den åter att växa och under 2015 har tillväxten stegrats. Efter fem månader i rad med stora uppgångar så kom visserligen en nedgång i juli men 2015 har ändå varit mycket bra med en försäljningsvolym som är över 13 procent högre än under de första sju månaderna förra året.

Distanshandel

Försäljningsvolym och konfidensindikator, säsongrensat

Även för distanshandeln har konfidensindikatorn haft en mer blygsam utveckling än försäljningssiffrorna. En långsam nivåhöjning har dock skett och i år syns en något tydligare förstärkning. Från att under 2013–2014 ha fluktuerat runt 100-strecket så har indikatorn under 2015 legat stabilt över det historiska genomsnittet med undantag för i juli då en kraftig nedgång skedde. I augusti kom dock en rekyl uppåt och för närvarande ligger indikatorn relativt högt även om det är en bra bit kvar till nivån från början av 2010.

Årstillväxten stegrades

Jämfört med juni i fjol steg tjänsteproduktionen med 3,1 procent, kalenderkorrigerat. Det var en klar förbättring jämfört med april och maj och innebar att årstillväxten kom tillbaka till ökningstakten från årets tre första månader då den också låg på drygt 3 procent.

Några branscher utmärkte sig extra och hade tvåsiffriga tillväxttal. Telekommunikationsbranschen växte med 16 procent medan datakonsulterna ökade produktionen med 13 procent. Motorfordonshandeln uppvisade en produktionsökning på närmare 12 procent. Svaga nedgångar redovisade däremot transportbranschen, företagstjänster, liksom branschen kultur, nöje och fritid.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jun 2015	jan-jun 2015
Motorhandel	11,6	8,3
Partihandel	1,4	1,4
Detaljhandel	5,6	4,5
Transport och magasinering	-0,8	-0,1
Hotell och restaurang	1,2	3,0
Telekommunikation	16,1	15,5
Datakonsultverksamhet o.d.	13,4	7,3
Företagstjänster	-0,5	2,0
Kultur, nöje och fritid	-1,3	4,0
Total tjänstesektor	3,1	2,7

Hyggligt första halvår

De flesta branscher ökade produktionen under första halvåret i år jämfört med motsvarande period föregående år. Totalt steg tjänsteproduktionen med 2,7 procent. Telekommunikationsbranschen toppar med en uppgång på 16 procent medan motorfordonshandeln och datakonsulterna ökat med 8 respektive 7 procent under perioden. Även hälso- och sjukvård samt detaljhandeln hade en god tillväxt med ökning klart över snittet. Utbildningsväsendet är den enda bransch som uppvisar någon markant minskning jämfört med första halvåret i fjol och för de stora branscherna transport och magasinering samt fastighetsverksamhet är produktionen i det närmaste oförändrad.

BYGGMARKNAD

Brist på arbetskraft hinder för ökat byggande

Enligt Konjunkturbarometern rapporterar företagen inom bygg- och anläggningsverksamhet om en viss ökning av orderstockarna de senaste tre månaderna och omdömena om orderstockarnas storlek har förbättrats något jämfört med förra månaden. Betydligt fler företag än normalt bland både hus- och anläggningsbyggare anger att byggandet har ökat. Brist på arbetskraft uppges vara det främsta hindret för ett ökat byggande.

Orderstockar och byggande förväntas öka de närmaste tre månaderna och byggföretagens förväntningar är betydligt mer optimistiska än normalt. Även sysselsättningen

väntas öka i relativt hög omfattning. Ungefär 20 procent av byggföretagen förutspår höjda anbudspriser på tre månaders sikt, vilket är en högre andel än normalt. Resterande 80 procent förväntar sig oförändrade priser.

Byggbkostnader

Senaste uppgift: juli 2015

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Juni-juli 2015 +0,1 procent

Faktorprisindex gick upp med 0,1 procent mellan juni och juli 2015. Entreprenörens kostnader ökade också med 0,1 procent. Bland entreprenörens kostnader steg Byggmateriel och Omkostnader. Gruppen för Transporter, drivmedel och elkraft gick ned. Löner och Maskinkostnader var oförändrade.

Utav Byggmaterielkostnader var det endast snickerier, betongvaror, elmateriel och trävaror som steg något. Järn och stål, övrigt byggmateriel och golvmateriel gick ned under juli. Övriga byggmaterielgrupper var oförändrade. Byggherrekostnader sjönk med 0,4 procent. Det beror på sänkta räntekostnader med 6,6 procent.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	jul 15/jun 15	jul 15/jul 14
Entreprenadkostnader	0,1	1,8
Byggmateriel	0,3	2,1
Löner	0,0	2,3
Maskiner	0,0	0,8
Transporter, drivmedel, elkraft	-0,7	-2,1
Omkostnader	0,1	2,2
Byggherrekostnader	-0,4	-1,2
Total byggbkostnad	0,1	1,6

Juli 2014-juli 2015 +1,6 procent

Faktorprisindex gick upp med 1,6 procent mellan juli 2014 och juli 2015. Entreprenörens kostnader steg med 1,8 procent på årsbasis. Störst prisökning bland entreprenörens kostnader hade Löner som gick upp med 2,3 procent. Omkostnader, Byggmateriel och Maskiner steg och gruppen Transporter, drivmedel, elkraft sjönk.

Snickerier och armeringsstål höjdes med 5,7 respektive 2,4 procent. Elmateriel samt järn och stål steg med 2,4 respektive 2,0 procent. Priset på golvmateriel gick ned med 0,2 procent, medan resterande byggmateriel ökade något. Byggherrekostnader föll med 1,2 procent på årsbasis, vilket främst beror på att räntekostnader minskade med 25,7 procent.

NÄRINGS LIV

Produktionen i näringslivet

Senaste uppgift: juni 2015

Källa: SCB:s produktionsindex över näringslivet

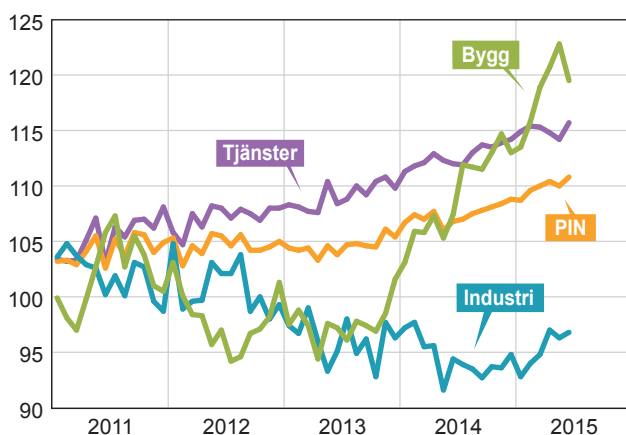
Josefine Andersson

Ökad produktion inom näringslivet

I juni månad uppvisade produktionen inom näringslivet ett splittrat resultat för de tre komponenterna. Tjänsteproduktionen stod för den starkaste utvecklingen men även industrisektorn uppvisade en ökning. I industriproduktionen inkluderas även elproduktionen varpå siffrorna skiljer sig jämfört med Industriproduktionsindex. Byggproduktionen som tidigare stått för den starkaste positiva utvecklingen bröt denna trend och minskade med 2,7 procent. Den totala produktionen inom näringslivet ökade med 0,7 procent i säsongsrensade tal jämfört med föregående månad.

Näringslivets produktionsutveckling

Säsongsrensade värden. Index 2010=100

Positiv utveckling för andra kvartalet

Produktionen under det senaste kvartalet uppvisade en positiv utveckling jämfört med närmast föregående kvartal. Under april–juni ökade produktionen inom näringslivet med 0,9 procent, i säsongsrensade tal, jämfört med perioden januari–mars. Byggbranschen bidrog mest till uppgången med en produktionsökning på 4,3 procent och även industriproduktionen uppvisade en stark utveckling. Tjänstesektorn stod för en svag minskning jämfört med första kvartalet.

Produktionen i näringslivet

Förändring i procent

	jun 15/ maj 15 ¹⁾	apr–jun 15/ jan–mar 15 ¹⁾	jun 15/ jun 14 ²⁾
Industri inkl. energi	0,5	3,0	2,7
Bygg	-2,7	4,3	10,9
Tjänster	1,3	-0,3	3,2
Totalt	0,7	0,9	3,7

1) Säsongsrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Uppgång jämfört med föregående år

Jämfört med juni 2014 ökade näringslivets produktion i kalenderkorrigerade tal med 3,7 procent. Utvecklingen var starkast för byggproduktionen som ökade med hela 10,9 procent. Både industri- och tjänsteproduktionen uppvisade öknings jämfört med i fjol där tjänstesektorn stod för den största ökningen med 3,2 procent. Under första halvåret har produktionen inom näringslivet ökat med 2,8 procent jämfört med samma period föregående år.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: juli 2015

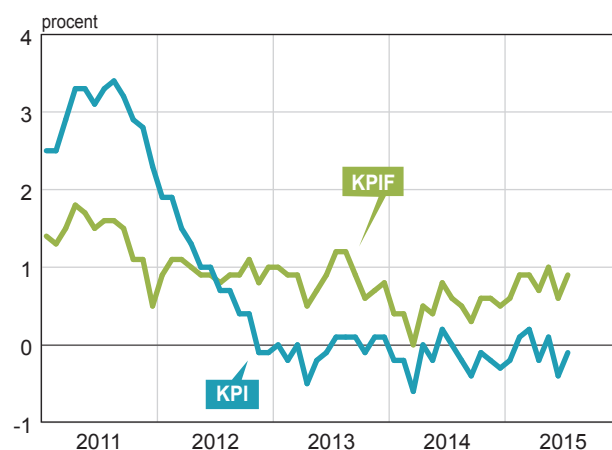
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Inflationstakten steg något i juli

Inflationstakten var -0,1 procent i juli, vilket var en uppgång sedan juni då den var -0,4 procent. Från juni 2015 till juli 2015 var konsumentpriserna i genomsnitt oförändrade. Under motsvarande period förra året sjönk KPI med 0,3 procent. Inflationstakten enligt KPIF (KPI med fast ränta) var 0,9 procent i juli.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

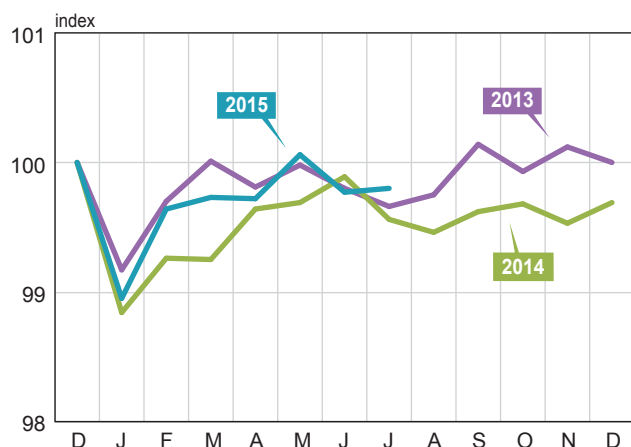

Högre priser på resor

KPI var oförändrat från juni 2015 till juli 2015. Till månadsförändringen bidrog högre priser på utrikes flygresor (16,1 procent), paketresor (7,0 procent) samt livsmedel (0,8 procent) uppåt med 0,1 procentenhet vardera. Lägre priser på kläder (-4,6 procent) påverkade nedåt med 0,2 procentenheter. Prissänkningar på el (-2,9 procent) och sänkta räntekostnader (-2,4 procent) påverkade nedåt med 0,1 procentenhet vardera.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år=100

Lägre räntekostnader ger negativ inflationstakt

Inflationstakten, det vill säga förändringen i KPI under de senaste tolv månaderna, var -0,1 procent i juli, vilket är en uppgång från föregående månad då den var -0,4 procent. Lägre räntekostnader (-19,0 procent) påverkade inflationstakten nedåt med 0,8 procentenheter i juli. Lägre elpriser (-8,1 procent) bidrog nedåt med 0,3 procentenheter och lägre priser på teletjänster och utrustning (-6,9 procent) bidrog nedåt med 0,2 procentenheter. Nedgången motverkades av högre priser på livsmedel (2,0 procent) som bidrog uppåt med 0,3 procentenheter. Prishöjningar på utrikes flygresor (22,9 procent), alkoholhaltiga drycker och tobak (4,2 procent), restaurangbesök (2,9 procent) samt hyror (1,4 procent) påverkade inflationstakten uppåt med 0,2 procentenheter vardera i juli.

Konsumentprisernas förändring

Juli 2015

	Förändring från		Bidrag till förändring sedan jul 2014 ¹⁾
	Föregående månad	jul 2014	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,9	2,1	0,3
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,0	4,2	0,2
Kläder och skor	-4,4	1,7	0,1
Boende	-0,8	-3,6	-0,9
Inventarier och hushållsvaror	0,1	-0,5	0,0
Hälsö- och sjukvård	0,3	0,4	0,0
Transport	1,3	1,2	0,2
Post och telekommunikationer	-0,1	-6,6	-0,2
Rekreation och kultur	1,2	0,7	0,1
Utbildning	0,2	2,2	0,0
Restauranger och logi	-0,2	2,9	0,2
Div varor och tjänster	0,1	1,6	0,1
KPI totalt	0,0	-0,1	-0,1

1) Procentenheter

Den underliggande inflationen steg svagt

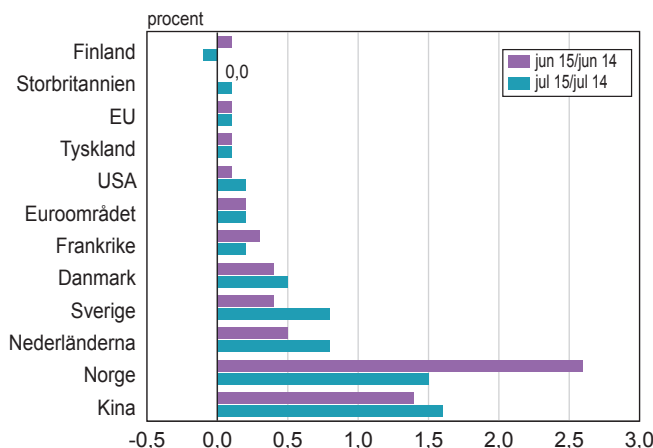
Inflationstakten rensad för effekten av räntesatsförändringar enligt måttet KPIF (KPI med fast ränta) som SCB beräknar på uppdrag av Riksbanken var 0,9 procent i juli 2015. Från juni till juli 2015 steg KPIF med 0,1 procent. Under samma period förra året sjönk KPIF med 0,2 procent.

Inflationstakten i Sverige en bit över EU-snittet

Harmoniserat index för konsumentpriser (HIKP) är ett inom EU jämförbart mått på inflation. Det finns vissa skillnader mellan HIKP och KPI. Beräkningarna görs på olika sätt och det är inte helt och hållet samma produkter som ingår i måtten. Framförallt exkluderas större delen av egnahemsägarnas boendekostnader samt bostadsrätter från HIKP.

Inflationstakten i olika länder

EU-länder och Norge enligt HIKP

Inflationstakten enligt HIKP i Sverige var 0,8 procent i juli 2015, vilket är en uppgång jämfört med föregående månad då den var 0,4 procent. Från juni till juli 2015 steg HIKP med 0,1 procent. Under samma period förra året sjönk konsumentpriserna i genomsnitt med 0,3 procent enligt HIKP.

De senaste publicerade HIKP-talen för samtliga EU-länder avser juni 2015. Inflationstakten var 0,1 procent för EU-länderna och 0,2 procent för EMU-länderna i juni. I jämförelse var inflationstakten enligt HIKP i Sverige 0,4 procent i juni 2015. Enligt Eurostats snabbstatistik var inflationstakten 0,2 procent för EMU-länderna även i juli 2015.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: juli 2015

Källa: SCB:s producentprisindex

Producentpriserna fortsatt ned i juli

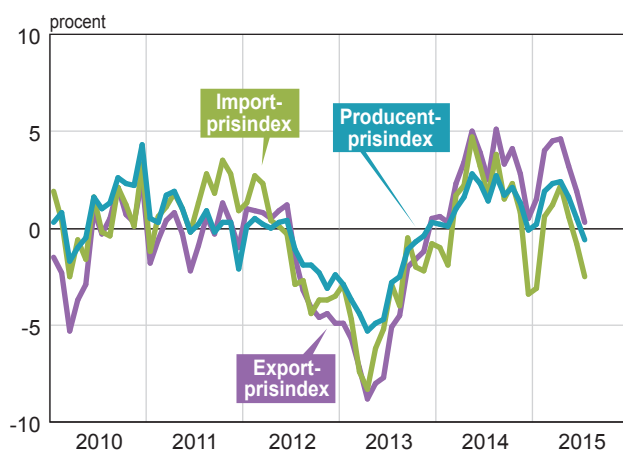
Producentpriserna totalt sjönk med 1,1 procent mellan juni och juli. Under samma period sjönk priserna med 2,2 procent på importmarknaden, med 1,6 procent på exportmarknaden och med 0,6 procent på hemmamarknaden.

Lägre priser på el och metaller var några av bidragen till nedgången på hemma-, export- och importmarknaden. Lägre priser på olja förstärkte kraftigt nedgången på importmarknaden. En starkare krona bidrog också nedåt.

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, sjönk med 1,4 procent från juni till juli.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Jämfört med juli förra året har producentpriserna totalt sjunkit med 0,6 procent, priserna på hemmamarknaden med 1,4 procent och priserna på importmarknaden med 2,5 procent. Under samma period har priserna ökat med 0,3 procent på exportmarknaden medan priserna sjönk med 2,0 procent på marknaden för inhemsk tillgång.

Tjänsteprisindex

Senaste uppgift: andra kvartalet 2015

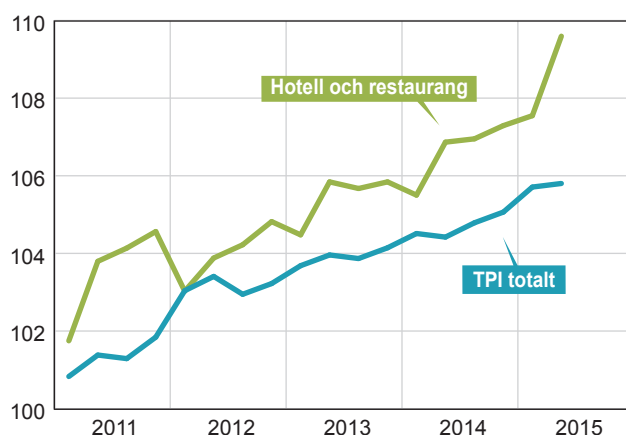
Källa: SCB:s tjänsteprisindex

Svag uppgång för tjänstepriserna kvartal 2

Tjänsteprisindex steg med 0,1 procent från första till andra kvartalet 2015. Motsvarande förändring under föregående kvartal var en uppgång med 0,6 procent. Sedan andra kvartalet 2014 har tjänsteprisindex stigit med 1,3 procent. Motsvarande årstakt föregående kvartal var en uppgång på 1,1 procent.

Tjänsteprisindex

2010=100

Till den positiva kvartalsförändringen på 0,1 procent bidrog bland annat prisuppgångar inom Hotell- och restaurangtjänster. Uppgången motverkades av nedgångar inom Informations- och kommunikationstjänster.

ARBETSMARKNAD**Sysselsättning och arbetslöshet**

Senaste uppgift: juli 2015

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Krister Näsén

I likhet med juni 2015 visar utvecklingen i juli på en avmattning av sysselsättningen, ett lägre arbetskraftsdeltagande och en lägre arbetslöshet. Antalet sysselsatta i åldern 15–74 år uppgick i juli 2015 till 5 003 000, icke säsongrensade. De fast anställda ökade med 77 000 jämfört med juli i fjol och uppgick till 3 627 000. Samtidigt minskade antalet tidsbegränsat anställda med 62 000. Antalet arbetslösa minskade med 30 000 till 350 000. Arbetslöshetsprocenten minskade med 0,6 procentenheter till 6,5 procent. Antalet arbetade timmar uppgick till i genomsnitt 99,0 miljoner per vecka. Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet sysselsatta samt en arbetslöshet på 7,4 procent.

Arbetsförmedlingens statistik över de inskrivna arbetslösa visar på ett svagt minskande antal inskrivna. Samtidigt skriver allt färre nya arbetslösa in sig, konstaterar Arbetsförmedlingen. I slutet av juli var 361 000 personer inskrivna som arbetslösa, 3 000 färre än juli 2014. Antalet nya lediga platser uppgick till 56 000, vilket är 12 000 fler än för ett år sedan. I juli fick 28 000 personer ett arbete, en minskning med 6 000 jämfört med samma månad föregående år.

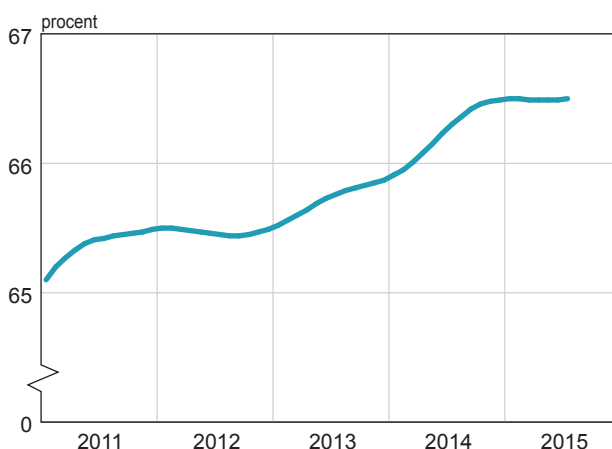
Ökat antal fasta anställningar

I juli 2015 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 5 003 000, icke säsongrensade, varav 2 611 000 var män och 2 392 000 var kvinnor. Sysselsättningsgraden i åldern 15–74 år uppgick till 68,9 procent, bland männen var den 71,0 procent och bland kvinnorna 66,8 procent.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen.

Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet sysselsatta, men en i stort sett oförändrad sysselsättningsgrad. I juli 2015 uppgick antalet sysselsatta

till 4 826 000, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 66,5 procent.

Färre tidsbegränsat anställda

I juli 2015 ökade antalet fast anställda med 77 000 till 3 627 000. Bland kvinnor ökade antalet fast anställda med 48 000 till 1 771 000 medan antalet fast anställda män var 1 856 000.

Antalet tidsbegränsat anställda minskade däremot med 62 000 och uppgick till 890 000. Bland män minskade antalet tidsbegränsat anställda med 29 000 och bland kvinnor med 33 000.

Även säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet fast anställda och en minskning av antalet tidsbegränsat anställda.

Små förändringar av antalet arbetade timmar

Det totala antalet arbetade timmar i juli 2015 uppgick i genomsnitt till 99,0 miljoner per vecka, enligt icke säsongrensade data.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en svag ökning av antalet arbetade timmar. I juli 2015 uppgick antalet arbetade timmar till i genomsnitt 146,5 miljoner per vecka.

Arbetsmarknad						
	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
jan	4 619	4 717	12 350	12 210	436	430
feb	4 648	4 730	15 490	15 720	433	433
mar	4 701	4 767	15 830	15 940	440	414
apr	4 698	4 762	14 500	14 530	445	432
maj	4 746	4 829	15 520	15 150	413	420
jun	4 870	4 903	14 460	15 700	493	456
jul	4 982	5 003	9 890	9 900	380	350
aug	4 863		12 500		389	
sep	4 809		16 360		371	
okt	4 772		16 320		389	
nov	4 786		16 180		380	
dec	4 763		14 100		360	

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Arbetslösheten minskade

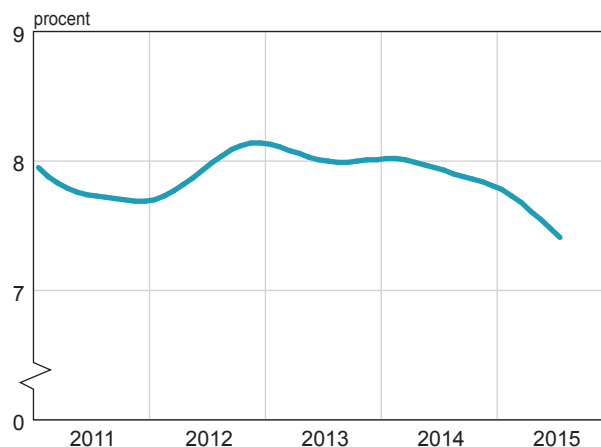
I juli 2015 var antalet arbetslösa i åldern 15–74 år 350 000, icke säsongrensat. Jämfört med juli 2014 är det en minskning med 30 000. Antalet arbetslösa män uppgick till 188 000 medan antalet kvinnor var 162 000. Det relativa arbetslöshetstalet uppgick till 6,5 procent, en minskning med 0,6 procentenheter. Arbetslösheten bland män var 6,7 procent och bland kvinnor 6,3 procent. Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 112 000 arbetslösa. Andelen arbetslösa ungdomar uppgick till 14,6 procent av arbetskraften.

Säsongrensade och utjämnade data visar en minskning av antalet och andelen arbetslösa. I juli 2015 uppgick antalet arbetslösa till 386 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 7,4 procent. Även bland ungdomar i åldern 15–24 år visar säsongrensade och utjämnade data på en minskning av såväl antalet som andelen arbetslösa. Antalet arbetslösa ungdomar uppgick till 134 000 vilket motsvarar en arbetslöshet på 20,9 procent.

En minskning av arbetslösheten i både antal och andel sågs även under juni 2015. Värt att notera är att arbetskraftsdeltagandet i juli uppgick till 73,8 procent. Jämfört med juli 2014 är det en minskning med 0,6 procentenheter. Även säsongrensade och utjämnade data visar på ett i stort sett oförändrat antal personer i arbetskraften, men en minskning av andelen i arbetskraften.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.
Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Färre ungdomar inskrivna som arbetslösa

Antalet inskrivna arbetslösa, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, uppgick i slutet av juli 2015 till 361 000. Jämfört med föregående år är det en minskning med 3 000 personer. Bland de inskrivna arbetslösa var 196 000 öppet arbetslösa och 165 000 personer deltog i program med aktivitetsstöd.

Antalet inskrivna arbetslösa ungdomar i åldern 18–24 år var 69 000 i slutet på månaden, det är 10 000 färre än i juli 2014.

Antalet nya lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar var 56 000, vilket är 12 000 fler än motsvarande månad föregående år. Under juli 2015 fick 28 000 personer ett arbete vilket är 6 000 färre än juli 2014. Antalet varslade uppgick till 1 900, en minskning med 400 jämfört med juli 2014.

Arbetskraftskostnader & löner

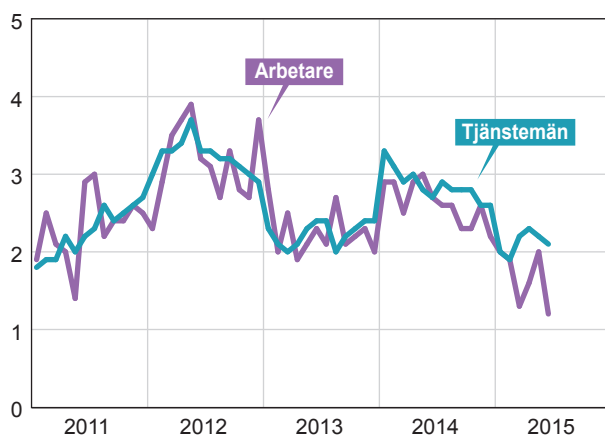
Senaste uppgift: juni 2015

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under juni 2015 160,10 kronor exklusive övertidstillägg och 162,30 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 1,2 respektive 1,1 procent jämfört med juni 2014. Under juni 2015 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 36 940 kronor exklusive rörliga tillägg och 37 740 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 2,1 procent i båda fallen, jämfört med juni 2014.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för juni 2015 beräknats till 284,83 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 120,5 en förändring med 1,9 procent jämfört med juni 2014. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för juni 2015 beräknats till 262,60 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 57 157 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 117,7 en ökning med 1,5 procent jämfört med juni 2014. Motsvarande index för tjänstemän blir 120,5 en ökning med 3,3 procent jämfört med juni 2014.

FINANSMARKNAD**Grekiskt drama**

Den grekiska finanskrisen har dominerat nyhetsflödet under sommaren. Efter en folkomröstning där det grekiska folket motsatte sig långivarnas krav för fortsatta utbetalningar, gjorde regeringen en helomvändning och i mitten av augusti godkände euroländernas finansministrar ett tredje stödpaket för Grekland. Om IMF kommer att delta i stödpaketet är fortfarande oklart och besked väntas senare i höst.

Såväl de grekiska bankerna som Atenbörsen hölls stängda under juli. När börsen åter öppnade i början av augusti, ledde det till kraftiga fall med banksektorn som tyngsta sänke. De grekiska nedgångarna gav dock inget större eko på resten av världens börser.

Kinesisk börsoro präglar marknaden

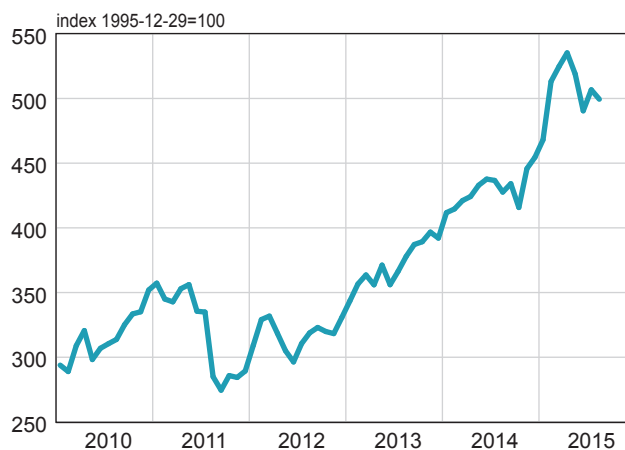
Den senaste tidens oroligheter på den kinesiska marknaden har satt sin prägel på de globala finansmarknaderna under augusti. Efter vikande kinesisk exportstatistik devalverade den kinesiska centralbanken (PBOC) yuanen i tre omgångar, och valutan förlorade nästan 5 procent i värde under augusti. Nedskrivningarna av den kinesiska valutan bidrog till att accelerera den kinesiska börsnedgång som pågått sedan i juli. För att stävja nedgången sänkte PBOC sin styrränta med 25 punkter till 4,60 procent. Shanghai- och Hongkongbörserna sjönk med 12,5 respektive 12,0

procent vardera under augusti.

Oroligheterna i Kina spreds snabbt över världen med global börsoro som följd. Stockholmsbörsen brottades med stora fall under slutet av månaden och Affärsvärldens generalindex sjönk med 6,0 procent under augusti.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

Källa: Affärsvärlden

Dow Jones och Nasdaq föll med 6,6 respektive 6,9 procent under månaden. Frankfurtbörsen DAX-index sjönk med 9,3 procent, medan Tokyobörsens Nikkeiindex var ned 8,2 procent under augusti.

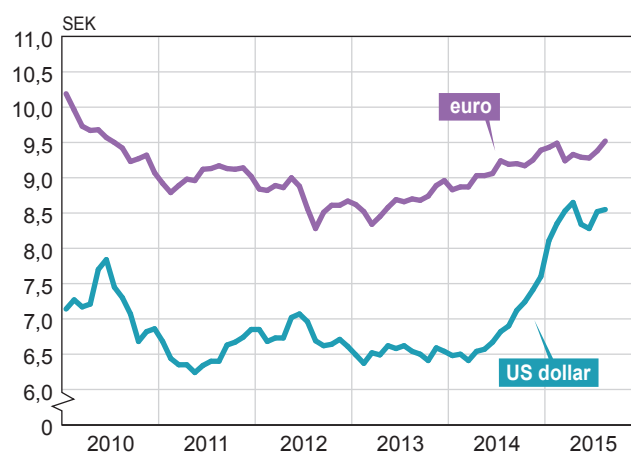
Dollarn och Euron dyrare

Den kinesiska turbulensen väntas påverka den amerikanska centralbankens räntebeslut på nästa månads FOMC (Federal open market committee) möte och marknaden gör bedömningen att den kommande räntehöjningen kommer att dröja ytterligare. Trots asiatisk kapitalflykt stärktes de korta amerikanska räntorna med 4 punkter i månadsgenomsnitt. Även dollarna stärktes marginellt mot kronan under augusti och handlades i slutet av månaden för 8,44 SEK/USD.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.

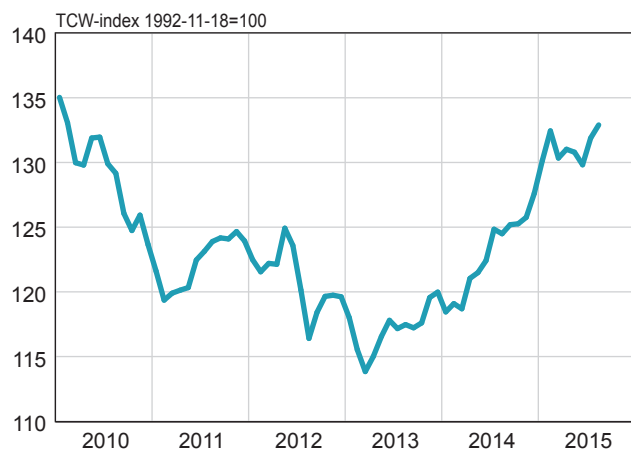
Månadsgenomsnitt

Källa: Riksbanken

Valutakursindex för kronan

Månadsgenomsnitt

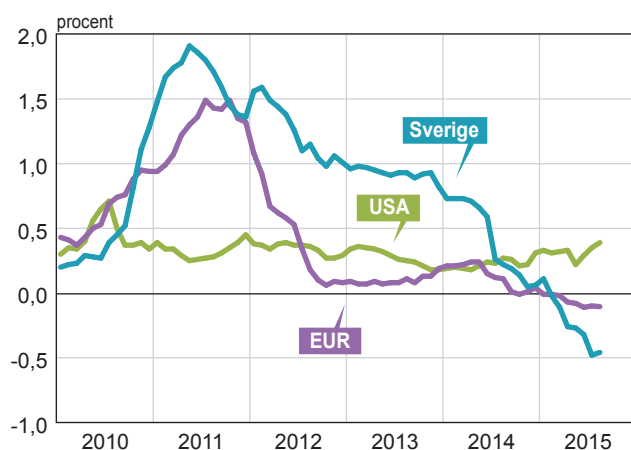

Källa: Riksbanken

Euron stärktes när placerares riskaversion mot de asiatiska marknaderna ökade och var 1,5 procent dyrare under augusti än juli.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

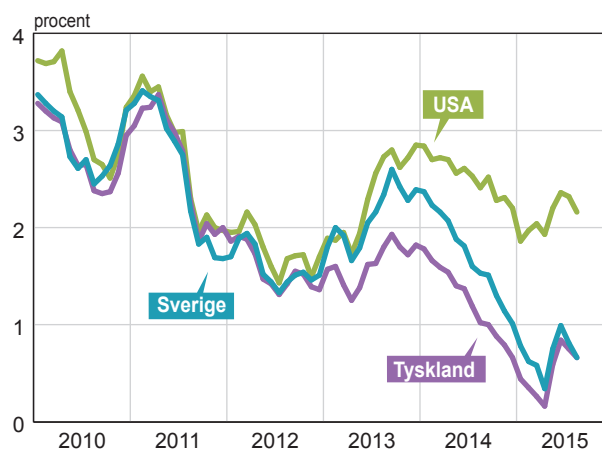

Källa: Riksbanken

På den svenska räntemarknaden gav korta räntor något högre avkastning än under föregående månad och tremånadersräntan låg på -0,45 procents i slutet av augusti. Långa räntor föll till en avkastning av 66 punkter och många bedömare räknar med en räntesänkning vid nästa räntebeslut den 2 september i kölvattnet av den kinesiska krisen.

Långa räntor

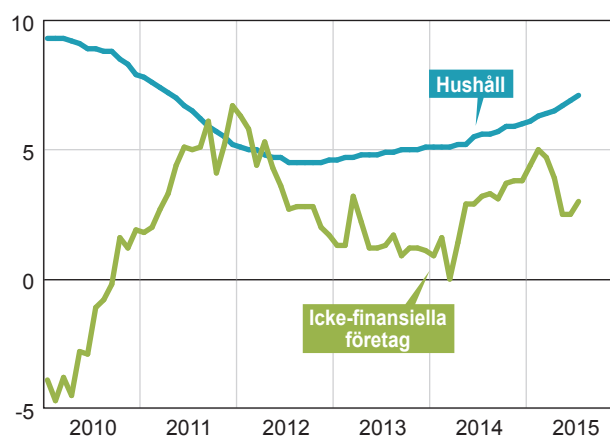
10-åriga statsobligationer

Källa: Riksbanken

MFI:s utlåning

Årlig tillväxttakt, procent

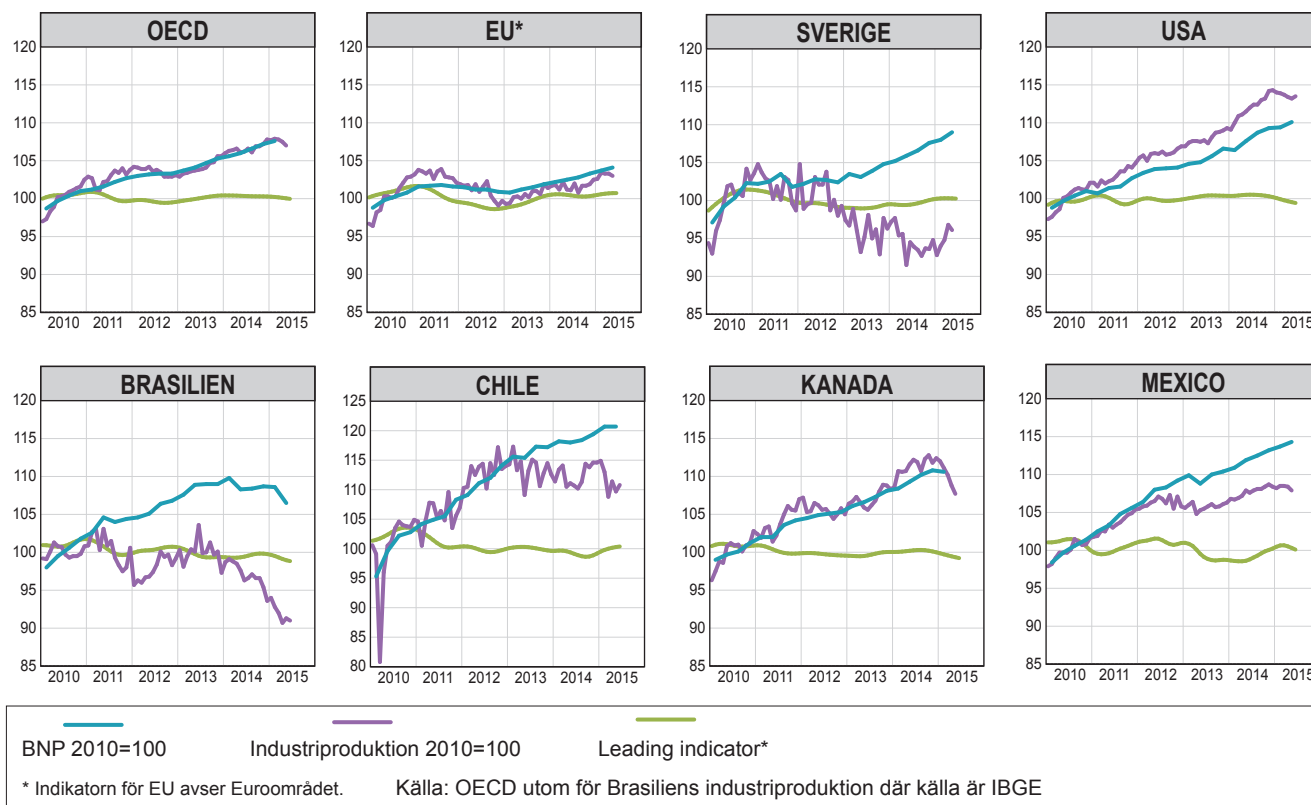
Elin Henriksson och Andreas Hörnvist,
Finansmarknadsstatistik

Ekonomisk statistik – september

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	01	aug
Industrins orderingång	04	jul
Industriproduktionsindex	04	jul
Tjänsteproduktionsindex	04	jul
Indikator över hushållens konsumtionsutgifter	08	jul
Produktionsindex över näringslivet	08	jul
Konsumentprisindex	10	aug
Småhusbarometern	10	aug
Arbetskraftsundersökningen	11	aug
Nationalräkenskaperna	11	kv 2 –15
Finansräkenskaper	23	kv 2 –15
Producentprisindex	24	aug
Detaljhandelns försäljning	28	aug
Export, import och handelsnetto	28	aug
Arbetskostnadsindex, privat sektor	30	jul

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Under början av 2013 stegrades tillväxten betydligt i Kanada och under de efterföljande kvartalen växte landets BNP i en stabil takt. Under inledningen av året ser det dock ut som att den ekonomiska aktiviteten har dämpats och första kvartalet minskade BNP med 0,2 procent från kvartalet innan. Flera indikatorer pekar på att den negativa utvecklingen även fortsätter andra kvartalet. Den svaga utvecklingen visar sig också i industriproduktionen som de senaste månaderna har avstannat och nedgången i maj var femte månaden i följd med minskad produktion. Den ledande indikatorn visar att utvecklingen har varit svagare än normalt under 2015 och noteringen i juni pekar på en fortsatt svag tillväxt.

BNP-utvecklingen i Brasilien har mattats av de senaste åren och av den tidigare så starka brasilianska ekonomin syns inga tecken. Andra kvartalet uppvisade BNP en nedgång med 1,9 procent, säsongrensad och jämfört med första kvartalet. Även industriproduktionen visar på en dämpad aktivitet och i juni minskade produktionen med 0,3 procent jämfört med månaden innan. Den ledande indikatorn har legat under det historiska genomsnittet de senaste två åren och noteringen i juni, som var den lägsta sedan juni 2009, tyder på att den svaga utvecklingen fortsätter även framöver.

Aktiviteten i den chilenska ekonomin har däremot förbättrats de senaste kvartalen och första kvartalet växte BNP i kvartalstakt med 1,1 procent. Andra kvartalet visade på oförändrad BNP jämfört med kvartalet innan. Industriproduktionen har däremot mattats av något de senaste månaderna med ömsom upp- och nedgångar där produktionen i juni visade på tillväxt. Den ledande indikatorn visar att utvecklingen blir god framöver. Indikatorn har stigit sedan oktober 2014 och ligger sedan april i år över det historiska genomsnittet vilket är ett tecken på att tillväxten fortsättningsvis blir starkare än normalt.

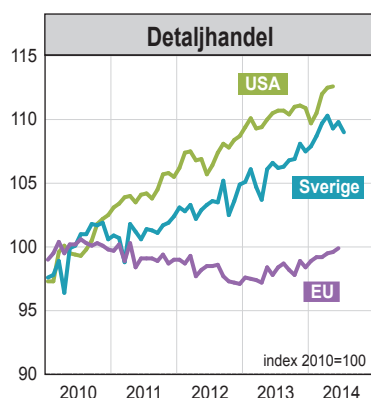
Även den mexikanska ekonomin växer i en stabil, om än måttlig, takt och från första till andra kvartalet ökade BNP med 0,5 procent i säsongrensade tal. För industriproduktionen märks dock en viss dämpning de senaste månaderna och i maj minskade produktionen med 0,5 procent jämfört med månaden innan. Den ledande indikatorn visar på en liknande tendens och sedan april har utvecklingen varit nedåtgående. Indikatorn ligger dock fortsatt över det långsiktiga genomsnittet vilket tyder på att tillväxten även den närmaste tiden blir gynnsam.

INTERNATIONELL UTBLICK

Detaljhandel

Sedan bottennoteringen 2012 har detaljhandelns försäljningsvolym inom EU fortsatt sin långsamma uppgång. I Italien och Frankrike och har försäljningsvolymen ökat de senaste månaderna även om utvecklingen har varit svag. I Tyskland föll försäljningsvolymen kraftigt i juni och säsonggrensade uppgifter visade att detaljhandeln minskade med 2,3 procent jämfört med månaden innan. Även i Spanien föll försäljningsvolymen tillbaka något. Den relativt måttliga utvecklingen de senaste månaderna verkar dock inte vara signifikant för länderna inom euroområdet. I Storbritannien minskade detaljhandelns försäljningsvolym med 0,2 procent i juni, säsonggrensat och jämfört med månaden innan. Detaljhandeln i Sverige uppvisade visserligen positiva tillväxttal i juni, men föregicks av en svagare utveckling månaderna innan.

Detaljhandeln i USA har uppvisat den stabilaste utvecklingen de senaste åren, men under de senaste månaderna har utvecklingen dämpats. Efter en nedgång i april lyfte dock detaljhandeln i maj och korrigerat för säsongvariationer ökade försäljningsvolymen med 0,7 procent.

Detaljhandel

	Avser månad	Index 2010=100	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU	maj	102,7	0,3	3,2
Danmark	jun	95,2	0,6	0,0
Finland	jun	101,5	-1,0	-0,1
Italien	maj	94,6	0,1	2,0
Spanien	jun	84,7	-0,4	2,7
Storbritannien	jun	111,7	-0,2	4,3
Sverige	jun	113,5	0,4	3,8
Tyskland	jun	104,0	-2,3	0,3
Norge	jun	110,9	1,0	-0,2
USA	maj	113,2	0,7	1,6
Japan	maj	99,1	1,3	2,2
OECD	maj	108,0	0,6	2,6

Källa: OECD

EU-barometern

Efter att ha stigit i juni fortsatte EU-kommissionens konjunkturbarometer svagt uppåt i juli. Barometern för EU ökade med 0,4 enheter till 107 medan euroområdet endast redovisade en marginell förbättring. Stämmningsläget försämrades inom industrin men vägdes upp av ökad optimism inom övriga sektorer, framförallt inom detaljhandeln, samt ett högre konsumentförtroende. Bland de största medlemsländerna noterades Spanien, Frankrike och Storbritannien för en uppgång, medan stämmningsläget försämrades i Italien och Tyskland. Sveriges indikator ökade med 1,2 enheter till 106,5. Konfidensindikatorn för byggsektorn föll tillbaka medan stämmningsläget inom övriga sektorer förbättrades. Mest optimism uppvisade detaljhandeln som ökade med 5,8 enheter.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,5	-0,2	0,7	1,0	0,3	0,6	0,4	0,4
Förändr. 4 kv.	%	1,7	-0,2	2,6	3,0	0,9	2,3	1,5	1,9
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-2,6	-0,8	0,4	-0,7	0,4	0,3	-0,3	-0,5
Förändr. 12 mån.	%	-1,5	-4,9	2,2	5,0	2,1	1,3	1,8	0,8
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-0,1	-0,3	0,0	0,1	0,3	0,4	-0,5	0,1
Förändr. 12 mån.	%	0,5	-0,1	-0,1	0,8	0,1	-0,7	0,1	0,6
Arbetslöshet ⁵⁾	%	6,0	9,5	5,6	7,4	4,7	5,3	9,6	6,8
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,1	0,1	0,1	-0,4	0,0	-0,2	0,0	-0,1
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,5	0,9	-0,8	-0,7	-0,3	-0,8	-0,6	-0,5
Kort ränta ⁶⁾	%	-0,16	-0,02	0,58	-0,25	-0,02	0,29	-0,02	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,04	-0,01	0,01	-0,02	-0,01	0,01	-0,01	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,54	-0,23	0,02	-0,77	-0,23	0,06	-0,23	..
Lång ränta ⁷⁾	%	0,94	0,95	2,03	0,81	0,71	2,32	1,64	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,06	-0,06	-0,03	-0,18	-0,08	-0,04	0,32	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,30	-0,41	-0,28	-0,79	-0,40	-0,21	-0,44	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet (HIKP) för EU-länderna. USA och OECD juni, övriga juli
Källa: OECD, Eurostat

2) Storbritannien, Sverige och USA andra kvartalet, övriga första kvartalet

3) USA juni, övriga maj

4) Harmoniserat konsumentprisindex

5) Storbritannien april, övriga juni

6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. Juli

7) Juli

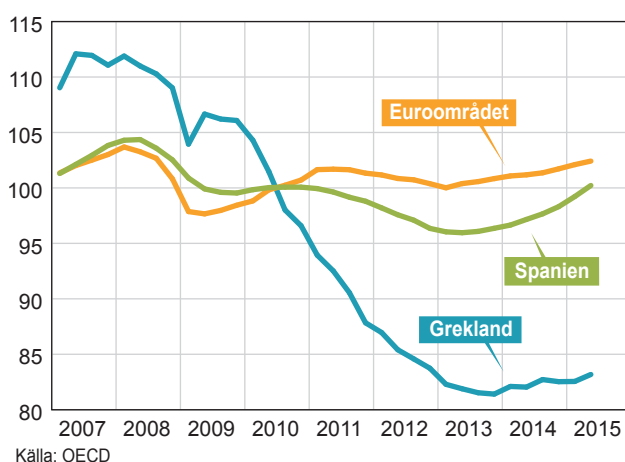
INTERNATIONELL UTBLICK

Grekland – ett land i skuld

Fram till 2007 växte den grekiska ekonomin med god fart, men precis som många andra länder drabbades Grekland hårt av finanskrisen. Bruttonationalprodukten rasade, men till skillnad från andra länder där ekonomin återhämtade sig, fortsatte den grekiska ekonomin att krympa. 2010 övergick finanskrisen till en skuldkris då Grekland medgav att landet under flertal år manipulerat räkenskaperna och att budgetunderskotten varit betydligt större än man tidigare redovisat. Det blev startskottet för den skuldkris som nu är inne på sitt femte år och som inneburit tre lånepaket till landet.

Bruttonationalprodukt

Volymindex 2010=100, säsongrensat

Skulderna växte snabbt

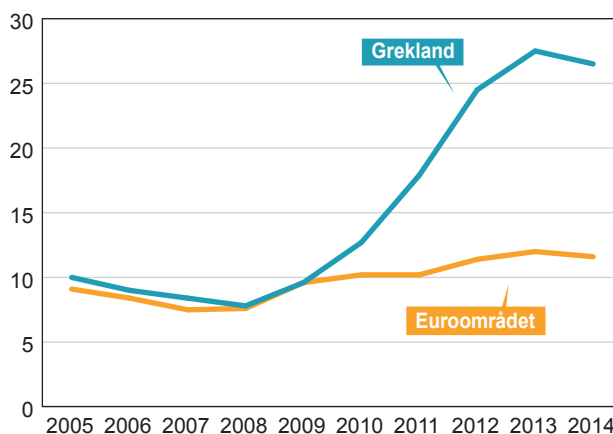
Grunden till krisen lades dock flera år tidigare. Korrupktion, bristande konkurrens och byråkrati är endast några i raden av de problem som Grekland dragits med och när landet införde euron fick landet tillgång till billiga krediter. Utländska banker och andra investerare köpte stora mängder grekiska statspapper då placeringar i sådana instrument anses riskfria. Den offentliga skulden växte i snabb takt men i och med att räntorna var låga kunde budgetunderskotten hållas på en låg nivå. Under 2009 blev det dock allt mer uppenbart att landet skulle få svårt att hantera sina skulder och räntorna började stiga. 2010 stod Grekland på randen till statsbankrutt och vid denna tidpunkt hölls en stor del av den grekiska statsskulden av privata investerare utomlands. Under samma år beviljade "Trojkan", bestående av EU-kommissionen, Europeiska centralbanken (ECB) och Internationella valutafonden (IMF), det första lånepaketet till Grekland. Ett andra lånepaket fick sättas in 2012 då landet åter var i behov av ekonomiskt stöd. Tanken med stödlånen var att ge Grekland tid att stabilisera sina finanser, men istället har pengarna till stor del gått till att betala av lån som förfallit.

Minskad ekonomisk aktivitet

Stödlånen har inte kommit utan krav på motprestation. Höjda skatter, lägre offentliga utgifter, höjd pensionsålder, lägre pensioner, flexiblere arbetsmarknad och privatiseringar av statliga bolag är bara några av de åtgärder som grekerna påtvingats i ett led att få statsbudgeten i balans. Räddningspaketet räddade Greklands ekonomi från kollaps men samtidigt har de kraftiga offentliga åtstramningarna minskat den ekonomiska aktiviteten. Sedan 2007 har BNP fallit med närmare 25 procent. Skuldkvoten har samtidigt fortsatt att öka, med undantag för 2012 då landet fick en kraftig nedskrivning av skulden. Nedskrivningen drabbade privata långivare och det var framförallt grekiska banker och pensionsfonder som fick ta smällen. Krisen har även fått katastrofala följder på arbetsmarknaden och fram till 2013 ökade arbetslösheten i snabb takt. Därefter har den sjunkit något men ligger fortsatt på en mycket hög nivå.

Arbetslöshet 15–74 år

Procent

Eurosamarbetet skakat i grunden

Situationen för Grekland såg dock lite ljusare ut i slutet av 2013 när regeringen för första gången på sex år lade fram en budget där man räknade med ekonomisk tillväxt och ett primärt budgetöverskott, det vill säga rensat för räntekostnader. Därefter har regeringskris, nyval och omförhandling av räddningspaket passerat och de senaste månadernas händelser har skakat eurosamarbetet och fördjupat den grekiska krisen. Överenskommelsen om ett tredje stödlån blev klart i mitten av augusti med ytterligare krav på att genomföra reformer, trots kritiken om att lånens villkor har bidragit till att fördjupa Greklands recession. Enligt IMF:s ekonomer närmar sig Greklands skuldkvot 200 procent av BNP och även om den mest akuta krisen för tillfället är avvärd är den långt ifrån över.

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2010=100	2 kv	109,3 ¹⁾	1,0 ¹⁾	3,0
Fast bruttoinvestering	volym	2010=100	2 kv	116,6 ¹⁾	-0,2 ¹⁾	4,6
Hushållens konsumtion	volym	2010=100	2 kv	109,2 ¹⁾	0,6 ¹⁾	1,8
Tjänsteproduktion	volym	2010=100	jun	115,3 ¹⁾	1,2 ¹⁾	3,1
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		2 kv	12,7		38
			1-2 kv	23,6		33
Industri						
Produktion	volym	2010=100	jun	102,2	-1 ¹⁾	1
			jan-jun	94,4		0
Omsättning	volym	2010=100	jun	103,8	0 ¹⁾	3
			jan-jun	94,6		1
Orderingång	volym	2010=100	jun	107,9	3 ¹⁾	12
			jan-jun	96,8		5
Kapacitetsutnyttjande	%		2 kv	89,7 ¹⁾	1,0 ¹⁾²⁾	1,4 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr kr		2 kv	43,7		1
			1-2 kv	89,0		6
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		jul	89,4	0 ¹⁾	2
			jan-jul	682,9		5
Varuimport	mdr kr		jul	89,1	1 ¹⁾	4
			jan-jul	658,6		4
Handelsnetto	mdr kr		jul	0,3		
			jan-jul	24,3		
Bytesbalans	mdr kr		1 kv	80,6		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2010=100	jul	114,4 ¹⁾	0,5 ¹⁾	5,9
			jan-jul			4,7
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	jun	110,5 ¹⁾	0,3 ¹⁾	2,4
			jan-jun			2,6
Personbilsregistreringar, nya	st		aug	27 821		9
			jan-aug	231 523		9
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	aug	100,1 ⁴⁾	97,3 ⁴⁾	95,3 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	jul	313,4	0,0	-0,1
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	jul	203,8	0,1	0,9
Producentprisindex		2005=100	jul	113,1	-1,1	-0,6
Exportprisindex		2005=100	jul	109,2	-1,6	0,3
Importprisindex		2005=100	jul	108,9	-2,2	-2,5
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	jul	113,1	-1,4	-2,0
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	jul	117,4	-0,6	-1,4
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		jul	5 003		0,4
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		jul	350		-7,9
därav heltidsstuderande	1 000-tal		jul	67		17,1
Arbetade timmar	10 000-tal		jul	9 900		0,0
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		jul	56		28,5
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	jun	120,5		1,9
Timlön, industriarbetare	kr		jun	173,6		1,4
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		jul	3 194		7,1
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		jul	1 986		3,0
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		aug	0,66	-0,15 ²⁾	-0,87 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		aug	-0,46	0,02 ²⁾	-0,68 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		jul	-1,6		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		31 aug	132,2	-0,5	6,2

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utges av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-506 940 00
Ansvarig utgivare: Ylva Hedén Westerdahl
Redaktör: Johannes Holmberg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2015-A06T11507_pdf (pdf)